

"Vilnius" Stiprinimo Fondas
Sukelime \$15,000. Tai
Mūsų Visų Darbas

VILNIUS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Mūsų Sėkis: Grįžkime
Prie Roosevelt Politikos
Ir Jo Idealy!

VOL. XXVIII, NO. 299

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ŠEŠTADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 20, 1947 M.

Telephones: Victory 7325-7326

KAINA 4 CENTAI

Kasdieną—

Fabrikantai ir Taftai
Trizonija
Senato Kapelionas
Škotijos Lietuviai

Dar 1945 metais senatorius Taftas išleido lakštingalos balsu: Panaikinti kontrolė ir laisvų varžytinių procese, tuoj atpigis ir maistas ir kiti padariniai!

Jis ir jo kompanija apgaudinėjo Amerikos žmones.

Pernai Nacionalė Fabrikantų Asociacija, visuose kapitalistiniuose laikraščiuose, papylė riebiai apmokamų skelbimų. Jų turinys buvo "taftiškas": Panaikinti kontrolė ir prekės pasiūlys marketan kaip ir gausybės ragų. Kainos savaimė susivarkys "laisvos konkurencijos eigoje."

Tai buvo baurus melas.

Siemet korporacijų pelnai pakoks iki trisdešimties milijonų dolerių.

Aštuoni milijonai daugiau negu pėnai!

Milionieriai, kaip instantai vartoja tautuose, o realūs darbininkai algos eina mažyn. Sekančiais metais darbininkams vėl teks grumtis už kiekvieną penktuką ir dešimtuką.

Nacionalė Fabrikantų Asociacija turi 16,000 narių. Faktiniai ją kontroliuoja ke' šimtai stambiųjų korporacijų. Tą faktą, keli metai atgal, paskelbė La Folletto komitetas.

Tas kapitalo viršugalvis tamprausiai susijęs su Kongresu ir su Marshallo planu. Nesumatomai Amerikos plotai jiems darosi persiaurūs. Jie godžiai žvelgia į Europą ir Aziją.

Ta Vokietijos dalis, kurią valdo jankiai ir britai, praminta "Bizonija" (dvi zonos.) Kaip greit su tomis zonomis susiję francūzų valdoma zona, tai bus jau "Trizonija".

Nebus Vakarų Vokietijos, o bus tik Trizonija.

Prie Hitlerio Lietuvos nebuvo, o buvo tik Ostlandas...

JAV Senatas turi savo kapelioną. Juo yra kunigas Peter Marshall. Jis įkvepia senatoriams krikščioniškus jausmus ir idėjas.

Kada Senatas svarstė bilijų skirti šimtus milijonų Vakarų Europai, kapelionas Marshall atsakė į Dievą: "Suteikt mūsų vadams pasitikėjimą mūsų (amerikoniško) gyvenimo būdu. Tegul jie nekaltina kitas filosofijas, o pasitiki savąja... Lai mūsų vadai eina priešakyje, o ne bėga paskui vežimą (bandwagon), mėginami jį pasivyti."

Dievas dar, veikiausia, nėra girdėjęs tos rūšies maldų.

Dabar aš suprantu kodėl Amerikos indėnai (indjonai) arti badu slenkčia. Jų oda raudona.

Kanadiečių "Liaudies Balsas", savo 15-ko metų sukakties progą, susulkęs širdingai pasveikino iš Škotijos lietuvius.

Pasirodo, kad Škotijoj gyvuoja Lietuvių Darbininkų Draugija, kuri turi apie 150 narių. Draugijai vadovauja J. Klaitaitis, J. Vosylius ir K. Vyšniauskas.

Siame "Vilnius" numery rasiite atsakyt "Vilnius" Stiprinimo Fondo.

Marshallo Plano Pravedimui Vakarų Europoje

Trumanas Prašo Kongreso 17 Bilionų Dolerių

TRUMAN UŽVETUOS KNUDSONO BILIJŲ?

Reikalauja, Kad Agrikultūros Sekretorius Įvardintų Visus Spekulantus

WASHINGTON, Gruo. 19.—Jeigu Kongresas užgirtų takų sumažinimo bilijų, kurį pateikė kongresmanas Knudson (Minnesota), tai prezidentas Trumanas jį užvetuotų. Tai nėra oficialis prezidento pareiškimas, bet savo poziciją jis išdėstė taip, kad jis nemato galimybės sumažinti takus.

Komentuodamas raportus, kad šiais fiskaliais metais biudžete susidarys perviršis—7 milijonai dolerių—prezidentas daro išvadą, kad toks perviršis nesudaro pamato sumažinti takus.

Abiejų Kongreso rūmų atstovai reikalauja, kad agrikultūros sekretorius Anderson paskelbtų vardus tų asmenų, kurie turėdami artimus santykius su vy-

riausybs žmonėmis, spekuliuoju grūdais ar bendrai maistu.

Andersonas vakar aiškino Senate, kad tam tikros "legals priedermės" neleidžia jam pranešti spekuliantų vardus.

DUBLIN.—Čia, pakely į Ameriką, sustoję ponai Eleanor Rooseveltienė. Ji dalyvavo Jungtinių Tautų žmonių teisių komisijos konferencijoje, kuri įvyko Šveicarijoje.

Čiang Kai-šekas Arti Katastrofos

Kinų Komunistams
Vis Labiau Sekasi

NANKING.—Kaip militariai ekspertai taip ir paties Čiang Kai-šeko priėjo išvados, kad jeigu Kinijos komunistams taip sekis, kaip tiems ligi šiol sekėsi, Čiang Kai-šeko režimui neišvengti katastrofos.

Komunistų žvaigždės šviečia vis šliaisčiau.

Komunistai valdo kone visą Mandžuriją. Jie kontroliuoja keturis penktadalius šiaurinės Kinijos.

Centralinėje Kinijoje komunistų pozicijos taip pat stiprėja.

Reutheris Parodė Savo Plunksnas

WASHINGTON, Gruo. 19.—Priešpiečiuose, kuriuos davė Nacionalis Presos klubas, auto darbininkų unijos prezidentas Walter Reuther išlejo savo tulžį ant Henry Wallace'o, vado progresyves visuomenės. Reutheris pasiūvė kalbėti vade "organizuotos darbininkijos", nors to įgaliojimo jis neturi.

Apie Wallace'ą jisai sako, kad jis yra "žuvusi siela" ir kad "padorūs Amerikos žmonės jį nusivylė."

Dešinieji demokratai panaudoja Reutherį, kaip savo įrankį.

Bartenderys Apsidirbo Su Dviem Banditais

DETROIT, Gruo. 19.—Saliūne buvo 16 gėrikų, kada per užpakalinę duris įsiveržė banditai. Kai jis akimis perbėgo per gėrikus, bartenderys Monteleone iš pastalo stvėrė du pistaličius ir pradėjo šaudyti. Mirtinai pašovus vieną plėšiką, per frontines duris įsiveržė antrasis. Jis šoko prie Monteleone, bet kulka, pataikiusi širdin, ir antrą banditą paguldė.

COLUMBUS, Ohio.—1953 metais Ohio Valstija minės 150 metų sukaktį nuo savo gimimo. Ohio valstija įsikūrė 1803 metuose.

16 metų berniukas John Dean priima nuo prezidento Trumano pagyrimo sertifikatą už parašymą konkursinio straipsnio temoje: "Kokią rolę lošia unijos demokratinėje valstybėje." Konkursą rengė West Virginia valstijos AFL unija. Atvaizd, apert berniuko ir Trumano, matosi senatorius Kilgore (dešinėje) ir W. Va. valstijos AFL prezidentas E. A. Carter. (Federated Pictures)

Zinios iš Tarybų Lietuvos

KAIP DARBUOJASI KAUNO ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKUMAS

Kauno Žemės Ūkio Technikumas, bėdamas vienas iš didžiausių technikumų specialybių atžvilgiu Tarybų Lietuvoje, su liek įvairių mokslo šakų, ruošia pagrindinius technikumų žemės ūkio specialybių darbuotojus.

Kauno Žemės Ūkio Technikumas-paveikdėtojas buvusios Kėdainių Aukštlenosios Kultūrinis Mokytėlis, kur anksčiau buvo ruošiami tik kultūriniai, Tarybinės vyriausybės ir partijos dėka išaugo į keturis specialybes:

- 1. Žemėtvarkos,
- 2. Hidromeliioracijos,
- 3. Žemės Ūkio Statybos,
- 4. Žemės Ūkio Mechanizacijos.

1. Žemėtvarkos skyrius ruošia: technikus-žemės tvarkytojus. Čia plačiai praeina: geodezija—mokslas apie žemės matavimą, žemėtvarkos projektavimą, aerofotogrametriją—fotografijos pagrindais—mokslas apie planų ir žemėlapių sudarymą pagalba iš lėktuvų padarytų nuotraukų, melioracijos pagrindai, agrotechnika, dirvožemis, visi dalykai iš gimnazijos kurso ir kit. spec. dalykai.

2. Hidromeliioracijos skyrius ruošia ž. ū. specialistus, kultūr-technikus-meliioratorius. Čia plačiai praeina: geodezija, žemės ūkio melioracija—mokslas apie įgilinimą žemės pagerinimą, hidraulika—mokslas apie vandens judesį kanaluose ir vamzdžiuose, hidrotechniniai įtvarai—mokslas apie įrengimus bei pastatus prie vandens, mažųjų elektros jėgainių įrengimai ir pritaikymai kaimų sąlygomis, statybinė mechanika.

3. Žemės Ūkio Statybos skyrius ruošia ž. ū. statybos technikus,—pokarinius atsikuriantis Tarybų Lietuvos atstatytojus. Praeina: geodezija, žemės ūkio ir miestų architektūra ir

projektavimas, trobėsių konstrukcija, statybos darbai ir medžiagos, inžinerinės konstrukcijos, statybinė mechanika, šildymai ir vėdinimai, sauskeliai ir tiltai, statybos darbu organizacija ir mechanizacija.

4. Žemės Ūkio Mechanizacijos skyrius ruošia žemės ūkio mechanizacijos specialistus—technikus—mechanikus, praeina: metalo ir medžio technologija, traktoriai ir automobiliai, praktiškas važiavimas traktoriais ir automobiliais.

BULETINAI

WASHINGTON, Gruo. 19.—Savo pranešime Kongresui, kuriame prez. Trumanas reikalauja septyniolikos bilionų dolerių gelbėti Vakarų Europą, jisai sako, kad Amerika turės padėti ir Kinijai. Prez. Trumanas patiekė savo rekomendacijas reguliarei Kongresų sesijai, kuri prasidės sausio mėn.

MASKVA, Gruo. 19.—Sausio 30 dieną Maskvoje į sesiją susirinko Aukščiausios Tarybos (parlamento) deputatai.

BELGRADAS, Jugoslavija.—Valdžios įsakymu, visi privatiniai būznų savininkai turės pamokėti užvėktus mokesčius.

HELENA, Montana, Gruo. 19.—Šiandien rytė čia buvo jaučiausias žemės drebėjimas.

Užpėreita savaitė šio miesto gyventojai taip pat buvo išsigan-dė dėl žemės drebėjimo.

Optimo Šinkorai

MEXICALI, Meksika.—Meksikos valdžios agentai susėkė optimo ir kitų narkotikų šinkorių grupę. Sukonfiskuota optimo ir heroino už \$50,000. Suimti penki asmenys.

MARSHALL KALTINA TARYBŲ SAJUNGĄ

Prez. Trumanas Sako, Kad 17 Bilionų Nėra Perdaug "Civilizacijai Gelbėt"

WASHINGTON, Gruo. 19.—Kad apsaugoti Vakarų Europą nuo "totalitarinės kontrolės" prezidentas Trumanas prašo Kongreso paskirti jos gelbėjimui 17 bilionų dolerių. Tai pirma tos rūšies finansinė ofensyva taikos metu. Prez. Trumanas sako, kad komunistai nori sudaryti chaosą ir tuo būdu pa-statyti pavojun amerikonišką gyvenimo būdą.

Pagalba numatoma šešiolikai

valstybių, kurios dalyvavo Pa-ryžiaus konferencijoj.

Per pirmuosius penkioliktą mėnesių, pradėjus sekamu pavasariu, prez. Trumanas nori gauti apie septyniolikos bilionus dolerių. Po to, per tris sekantius metus, Amerika turėsianti duoti Europai "pagydyti" dar dešimtis su kaupu bilionų dolerių.

Prezidentas ramina Amerikos žmones, kad ta suma nėra taip jau didelė, nes sudaro vos penktą nuosimintą milijonų nacionalių pajamų. Nors savo pranešime Trumanas neįvardijo Tarybų Sąjungą, bet jis turėjo į omenyje, kalbėdamas apie "pavojų", kuris grėsia civilizacijai.

Šiandien vakarais valstybės Sekretorius Marshallas duos atskaitingą raportą, per radiją, apie Londone įvykusią ir pasėkų neclavusią konferenciją.

Iš anksto numatoma, kad jis pabls Tarybų Sąjungą.

Prieš išvažiuojant iš Londono G. Marshallas konferavo su britų ministru Bevinu. Konferencijoj dalyvavo generolas Lucius Clay, vyriausias komandieris Vokietijoj ir britų generolas Robertsonas.

Šuo ir jo klinkai pasiekė atplėšt nuo Konferencijos 1,500,000 narių.

(Francijijos Darbo Konfederacija, iš viso turi apie 6,000,000 narių.)

Traukia Atsakomybėn 10 Demokratų

KANSAS CITY, Gruo. 19.—Čia surašėtuota, o vėliau paleista po kaučia dešimtis demokratų, kurie bus traukiami atsakomybėn už klastas ir konspiraciją penktame kongresiniame distrikte demokrų praimėre, rugpjūčio mėn. 1946 m.

Kiekvienus jų paleistas po \$1,000 kauceja.

Tarpe traukiamų atsakomybėn yra antro wardo lyderis Henry McKissick ir G. Clark, Jackson apskrities asesorius.

TRUMANAS GEIDŽIA MATY STALINĄ... AMERIKOJE

WASHINGTON, Gruo. 19.—kuris bus transliuojamas per radiją šį vakarą.

Korespondentų paklaustas ar jis turi šiuo laiku kokį kontaktą su Tarybų Sąjungos premie-ru Stalinu prezidentas Trumanas atsakė, kad jokio susisieki-mo tarpe jų nėra.

Jo nuomone, ministrų konferencijos nepasiekimas nieko bendro neturi su tuo kas buvo nutarta Jaltoj ir Potsdamė. Ten konferavo ne ministrai, bet trijų didžiųjų valstybių vadai. Ten nutarimus darė ne užsienio ministrai, bet valstybių vadai.

Prezidentas ramina Amerikos žmones, kad ta suma nėra taip jau didelė, nes sudaro vos penktą nuosimintą milijonų nacionalių pajamų. Nors savo pranešime Trumanas neįvardijo Tarybų Sąjungą, bet jis turėjo į omenyje, kalbėdamas apie "pavojų", kuris grėsia civilizacijai.

Šiandien vakarais valstybės Sekretorius Marshallas duos atskaitingą raportą, per radiją, apie Londone įvykusią ir pasėkų neclavusią konferenciją.

Iš anksto numatoma, kad jis pabls Tarybų Sąjungą.

Prieš išvažiuojant iš Londono G. Marshallas konferavo su britų ministru Bevinu. Konferencijoj dalyvavo generolas Lucius Clay, vyriausias komandieris Vokietijoj ir britų generolas Robertsonas.

Šuo ir jo klinkai pasiekė atplėšt nuo Konferencijos 1,500,000 narių.

(Francijijos Darbo Konfederacija, iš viso turi apie 6,000,000 narių.)

Tarpe traukiamų atsakomybėn yra antro wardo lyderis Henry McKissick ir G. Clark, Jackson apskrities asesorius.

Chaplinas Žada Vaziuoti Britanijon

HOLLYWOOD.—Judžių gamintojas ir artistas Charles Chaplinas žada vykti Britanijon ir ten apsigyventi.

Chaplinas pareiškė, kad Hollywoodo menas merdėja. Judžių industriją slopina cenzūra ir reakcininkų suauvalavimas.

Jei dalykai nepasitaisys, Hollywoodo menikumas bus taip gerai kaip išgaravęs.

Paštinkiniai Apsikrovę Darbu

WASHINGTON, Gruo. 19.—Pašto departamento pranešimu, šiame kalėdiniame sezone kiekis siunčiamų laišku yra 26 nuosimintais didesnis negu pernykšiam sezone.

TRUMANAS GEIDŽIA MATY STALINĄ... AMERIKOJE

WASHINGTON, Gruo. 19.—kuris bus transliuojamas per radiją šį vakarą.

Korespondentų paklaustas ar jis turi šiuo laiku kokį kontaktą su Tarybų Sąjungos premie-ru Stalinu prezidentas Trumanas atsakė, kad jokio susisieki-mo tarpe jų nėra.

Jo nuomone, ministrų konferencijos nepasiekimas nieko bendro neturi su tuo kas buvo nutarta Jaltoj ir Potsdamė. Ten konferavo ne ministrai, bet trijų didžiųjų valstybių vadai. Ten nutarimus darė ne užsienio ministrai, bet valstybių vadai.

VILNIS

Lithuanian People's Daily
Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section...

Advertising rates on application
3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone VICTory 7325-7326

Pagailo Vokietijos?

Atstovų Butas priėmė rezoliuciją, kurioje reikalauja Administracijos informacijų apie "arydymą" Vokietijos žmonių...

Būtų klaida manyti, kad mūsų kongresmanams gaila vokiečių. Tuomi savo žygį jie nori pakeršyti Rooseveltui...

Reikia taigi neužmiršti ir to, kad Vokietijos kai kurie trustai susirišę su Amerikos trustais. Tų interesų atstovai Kongrese sužiniauja tokias rezolucijas...

Gavimas tokių informacijų mažai ką padės pomams kongresmanams. Jie ir dabar žino kaip ten yra, taigi jie ir dabar užtektinai reikalauja prieš TSRS...

Žaidžia

Republikonai įnešė Senatą bilį, kuris ragina "liuosnorį sutikimą" industrialistų kainas kontroliuoti. Demokratai pasiūlė, kad liuosnorį pakeisti valdžios kontrole...

Pastebėtina, kad ir gera dalis republikonų balsavo už demokratų pataisyimą, jie matyti žinojo, kad tas republikonų bilius neva kainų kontrolei yra vaikų žaislas.

Jei fabrikantai ir spekuliantai norėtų liuosnorės kainų kontrolės jie ir be to biliaus tai darytų. Bilius jų yra bereikšmis. Jisai yra tik akių dūmimas. Ir pravedus jį kainų kontrolės nebus galima įvesti ir infliaciją plis, kaip pinigai.

Republikonų politikieriai mato, kad kainų kilimas darosi pavojingas. Jie žino, kad milžiniška dauguma žmonių kenčia nuo kainų kilimo. Jie taigi mato, kad infliacija didėja. Rinkimams artinantis jiems reikėjo kas nors daryti apdūmimui balsuotojams akis. Jie dėlto pasiūlė vieną kainų kontrolę, kuri tačiau nieko nekontroliuos.

Sis bilius yra politinis manevras prieš panašų politinį Trumano manevrą. Abiems rūpi ne kainų mažinimas ar bent sulaukymas jų kilimo, bet būsimieji prezidentiniai rinkimai.

Bijo Pasirodyti

Thomas Reynolds rašo iš Soloniky, jog Graikijos valdžios ar armijos pareigūnai bijo pasirodyti bent 15 kilometrų nuo Soloniky. Tik šarvuotose trokuose jie ten vyksta.

Partizanai atakuoja juos. Viena Amerikos firma veda kelią nuo Soloniky į šiaurę. Nors partizanai nedaro puolimų ant kelio vedėjų, dažnai slapta padėtos bombos višką, kartais ir dirbančius, išneša į padangas.

Kaip Baisu

Vienas Vengrijos pabėgėlis rašo chichgiškiam Hearsto laikrašty, jog Budapešto policijos viršininku yra Gabor Peter, buvęs "siuvėjo gizelis". Vien tas purto didelius butus, buvusius nacių tarnus. Peter betgi paskui buvo partizanų vadas, kurie kovoję prieš nacius laike karo. Jisai pasižymėjo kovose prie fašizmo. Jis matyti žino daugelį liaudies priešų. Jis dėlto tapo policijos viršininku liaudies valdžiai įsikūrus.

Siuvėjas ar siuvėjo gizelis visuomet buvo visuomeni naudingesnis už kelis grafus, kurie nieko naudingo nedirbo ir nemokėjo, kurie buvo parazitai.

Dabar gi dar labiau nukrito vertė grafų, o siuvėjų ir kitų mokančių ir dirbančių naudingus darbus pakilo.

Visai nenustaubta, kad Gabor Peter tapo Budapešto policijos galva. Grafų dienos ir Vengrijų pasibaigė. Dabar prasideda siuvėjų ir kitų darbo žmonių laikai.

Klaipėda ir Karaliaučius

Stockholmo pranešimas sako, jog po karo Tarybų Sąjunga valdysianti Baltijos jūrą. Didžiausia laivyno bazė bus Karaliaučius, kurio vardas pakeistas į Kaliningradą.

Lietuvos Tarybinės Respublikos uostas Klaipėda taigi didinamas, gerinamas. Klaipėda ir Karaliaučius bus patys svarbiausieji Baltijos uostai. Liepojus, Latvijos Tarybinės Respublikos uostas taigi bus svarbus.

Šie uostai yra tuo svarbesni, kad ir žiemose metu jie neužšąla, laivams įplaukti ir juos lengviau.

Technikai visą pereiną vasarą smarkiai dirbo už uostų plėtimui.

TSRS laivynas Baltijos jūroje taigi padidintas ir sustiprintas. TSRS dabar turi daugumą Baltijos uostų ir didžiausią šios jūros pakraštį.

Svedų daviniai sako, kad TSRS Arktiko laivynas irgi padidintas. Tarybų Sąjunga laike karo ir po karo gaus iš kitų šalių laivų, taigi savų naujų pabudavojo.

Progressyvi Partija Veikia

Progressive Party, gavus 313,000 balsų Cook apskrityje (Chicago) laike aukštesnio teismo teisėjų rinkimų, eina į Circuit teismą, kad jis pripažintų šią partiją, nes ji gavus daugiau negu reikalaujamą nuosimntį balsų.

Senų partijų politikieriai sako, kad teisėjų rinkimai nėra generaliai rinkimai, kurie nusaką partijos legalumą. Progressyvi Partijos advokatai tvirtina, kad yra.

Jei Circuit teismas atmetų tą konenciją Progressyvi Partijos ji apeliuotų į Valstijos Aukščiausią Teismą, o jei ir ten nelaimėtų, tuomet partija surinks šimtus tūkstančių parašų ir status savo kandidatus. Virš 300,000 balsų už teisėjus parodo didelį žmonių pritarimą šiai partijai, ji ir toliau savo kandidatus stasys.

Virš 60 organizacijų—darbo unijų, kalbinių organizacijų, ir kitų, skleidžia petičijas paakstinimui Henry Wallace kandidatuoti į prezidentus trečios partijos srašu. Jau daug parašų gauta. Šimtai tūkstančių žmonių pasirašys.

ADF prezidentas Green apgalvestauja, kad UMWA unija išstojo iš Federacijos. Priešai tuo džiaugiasi, sako Green. Darbininkams reikia vienybės.

Teisybė, darbininkams reikia vienybės, bet ne Green programa. Jo vienybė ir jo politika yra reakcinė ir ji neveda prie vienybės.

VILNIES stiprinimui jau sukelta virš \$4,000. Tai graži pradžia, bet daugelis ir pirmaeilių mūsų veikėjų dar nėra prie to prisidėję. Jie prisidės, neabejojame, tačiau juo greičiau tai geriau. Jau dabar paukojė geriausia skatina kitus taip daryti.

RAGINA REMTI LIETUVĄ

Argentinios lietuvių laikraštis "Vienybė" ragina visus lietuvius vieningai remti naują Lietuvą. Argentiniečių laikraštis sako:

"Lietuvių tauta eidama tarybų santvarkos keliu smarkiu tempu atsislato, atkuria karo sugriautą savo ūkį ir pramonę, atslato miestus ir sodybas ir tarybinė vyriausybė teikia krašto gyventojams visapusišką paramą, kad jų gyvenimas ku greičiau pagerėtų, kad jų materialiam ir dvasiniam patenkimui nieko netrūktų.

Mūsų tėvynė pasiiluosavus iš po smetoninės priepasidoms, nespėjus dar sutvarkyti savo gyvenimą ant naujų socialistinių pagrindų, vokiškojo nacizmo buvo sutrempta ir išdraskyta. Ne tik materialiai jos turtai sunaikinti, bet ir jos liaudis—Lietuvos žmonės dideliame nuosimnyje išduoti bei išskaidyti po įvairius kraštus, kame ir dabar nemažai jų dalis randasi "išvietintų" padėtyje. Kaip dedamos didelės pastangos materialiam Lietuvos krašto atstatymui, kaip rūpinamasi sudaryti geresnes gyvenimo sąlygas Lietuvos liaudžiai, taip, žūrint ir bendrą mūsų lautos atstatymo-atkūrimo darbą, yra ir privalo būti siekiama jungti visa lietuvių tautą, jungti Lietuvos liaudį ir jos išsvius bendroms lietuvių tautos atkūrimo pastangoms, kad visi lietuviūli, kur jie besirastų, progresyvių minčių vedami darbuotūsi siekiams ir tikslui, kuris yra brangus ir neatmetamas visiems: dirbti savo tautos, savo liaudies gerovei.

Lietuvos liaudis milžiniškosios pastangomis dirba tajai kryptimi, ji smarkiais tempais atslato suniokotus Lietuvos miestus, gamybą, steigia plačius mokyklų tinklus, kad mokslo švietimoje užduktis naująjį Lietuvos kartą; dirba, kad Lietuvos žmonės būtų sotūs, apsirėngę ir turėtų pilnai užtikrintą rytojų. Su tomis Tarybų Lietuvos pastangomis pilnai sutinka visa didžiama užsienio lietuvių, jie pritaria ir stengiasi padėti. Bet ne visi. Už Tarybų Lietuvos rubežų, įvairiose šalyse prisiglaudę buvusieji Lietuvos liaudies skriaudėjai, smetonininkai ir nacių kofaborantai išsiujuose dirba, kad pakenkus laisvosios Lietuvos pasirikintajai progressyvi santvarkai ir jos vyriausybei. Ir tie Lietuvos liaudies priešai, rasedami prieglaudę ir užtariam įvairiuose imperia-listiniuose sluogniuose, bando sklaidinti nors dalį lietuvių išsvių, kad atkreipus juos prieš savo gimtinę, kad tuo pakenkus Tarybų Lietuvai ir sutrukdžius naujo gyvenimo stasybę.

Tokių yra šimdelinai padėtis ir kiekvienas lietuvis privalo gerai jį suprasti, kad už žemus tinkamą poziciją, kad kiekviename atvejėje pasielgus taip, kaip pridera dora žmogui siekiančiam savo, o kartu ir savo tautos gerovę.

Toliau "Vienybė" sako, Lietuvoj fašizmas nugalėtas. Bet Lietuva karo nuailinta, dabar:

"Mūsų tauta didžiausiam jėgų įtempime darbuojasi, kad atkūrus, atslatūs suniokotą šalį, kad suvienytus ir paruosius Lietuvos liaudį jos didingai ateičiai. Tame darbe visi geri lietuviai turi savo pareigas ir jis privalo atlikti. Ir mes, šio krašto lietuviai, mūsų kasdieninėje tautinėje kultūringoje veikloje susirūpinkime, kad visi mūsų žingsniai, kad visi mūsų darbai nešų naują mūsų tautai, kad lauzytų mūsų priešų pasikėsinimus pakenkti jos progresui. Tuo turime susirūpinti pagrindiniai mūsų organizuotame darbe, nes tik taip atliksime šių dienų mums slatamas pareigas ir pilnai galėsime jaustis esą lietuviais senos ir garbingos, nemirštančiosios mūsų tautos sūnūs."

"TIMES" IR ATNASAVIMAI

New Yorko "Times" yra skaitomas rimčiausiu komercinės spaudos organu, jeigu iš viso galima prileisti, kad koks nors komercinis organas gali būti visai rimtas.

Koks tas "rimtumas" ir "atsakomngumas" yra, mums nurodo žurnalas "New Masses", atspausdindamas fotostatines nuotraukas iš "Times".

Lapkričio 6 "Times" specialus korespondentas Austrijai ir Vengrijai, John McCormick, štai ką depešavo iš Vienos:

Vengrijos Komunistų Partija, kaip sužinota iš PILNAI PATIKIMŲ SALTINIŲ, gavo instrukcijas iš Maskvos panaikinti bile kokią opoziciją iki gruodžio pirmos dienos. Šis įsakymas, kaip manoma, seka komunistinio informacijos biuro sudarymą Belgrade.

Toliau savo telegramoje specialus "Times" korespondentas žadėjo pilnai informuoti apie visus įvykius Vengrijoje "iš patikimų šaltinių" ir laukti svarbių įvykių pranešimų prieš gruodžio 1.

Gruodžio pirmoji diena atėjo ir praėjo. Vengrijoje nieko dramatiško neatsitiko.

"New Masses" taikliai tą didlapio "rimtumą" pajaukia: Šalia specialaus korespondento pirmos žinios nuotraukos, tulpisios lapkričio 5, kita nuotrauka atspausdinta, "paimta" iš gruodžio pirmos dienos,—balta tuščia skiltis.

"NEW MASSES" RANDASI SUNKIAME PAVOJUJ

Marksinistinis savitraštis "New Masses", vienintelis rimtas kultūriniai marksinistinis savitintis žurnalas šalyje, vėl randasi pavojuje. Kaip paprastai, tas pavojus yra finansinis.

Per 26 savo egzistavimo metus "New Masses" neturėjo tvirto finansinio pagrindo, nes neturi vietos dėl skelbimų, ir jų visvien mažai šauja, ir visos eilės kitų priežasčių.

Lapkričio mėnesį žurnalas atsisaukė ir skaitytojus ir rėmėjus paramos, bet, kaip aišku iš gruodžio 16 numerio, jos nepakankamai gauta. Naujame atsisaukime ir skaitytojus tame numeryje redakcija sako:

Nėra pavojaus, kad mūsų skaitytojai visai neatsilieps. Jūs atsiliepsite. Jūs visuomet atsiliepsite. Bet pavojus yra, kad gali būti pėvelu. Pa-

"VILNIS" STIPRINIMUI FONDAS

Dar Toli Iki \$15,000, Nes Iki Šiol Esame Sukėlę Tik 4,754 Dolerius

Šiuo kartu aukomis ir šerais sukelta \$690.45. Pirmiau buvo sukelta \$4,063.63. Taigi, jau turime iš viso \$4,754.08. Bet tas dar nesudaro nei trečdallo pasižymėtos sumos. Žiemos švenčių sezoną turime labiau panaudoti "Vilnis" stiprinimo reikalui. Tegul nei vienas "Vilnis" draugas neatsilieka savo pareigoese.

- Seka aukotojų ir šerinkinių surašas:
G. Bendix, E. St. Louis, Ill., šerai \$100.00
Roselando Motery Kul. Klubas, šerai 50.00
Jus Ruzza, Chicago 50.00
Per J. Alving, Los Angeles, Calif. 44.25
G. Kovall, Chicago, 2 šerai ir \$10 30.00
Judita Pečiukaitienė, Chicago, 2 šerai ir \$5 25.00
A. G. G., Chicago 25.00
J. ir B. Povilons, Chicago, 2 šerai ir \$5 25.00
K. Steponavičius, New Jersey 25.00
K. Placenis, Toledo, Ohio, šerai 20.00
J. Pečiukaitis, Paducah, Ky. 20.00
A. Gabalas, Chicago 12.00
E. Barškiečienė, Chicago, šerai 10.00
K. Zinauskienė, Chicago 10.00
LLD 57 kp., Cleveland, O., šerai 10.00
W. Juška, Chicago 10.00
J. Bimba, Branch, Mich., šerai 10.00
W. Biskupaitis, Chicago, šerai 10.00
A. Salaveičienė, Chicago, šerai 10.00
I. Baltuška, Chicago 10.00
LDS Pirma Apskr., Mass. 10.00
John Berzanskas, Wis., šerai 10.00
Charlotte Ziny, Chicago, šerai 10.00
S. Smith, La Porte, Ind. 10.00
J. Luobikis, Chicago, šerai 10.00
A. ir E. Sideravičiai, Chicago 10.00
Amelia Aleksamaitis, Chicago, šerai 10.00
J. ir E. Stulgaičiai, Cicero 10.00

Po \$5.00:
A. Kasper, Chicago; V. Adams, Chicago; B. Stumbras, Marilla, Ill.; G. Puišys, Chicago; P. Peškaičienė, Chicago; Alex Sherbin, Pa.; M. Padolskis, Detroit; A. Shimsanskas, Milwaukee.

Po \$3.00:
S. Brazaitis, Wis.; S. Wallace, Kenosha; Kleck, Chi.; J. Gužasuskas, Chicago; J. Valenta, Rockford, Ill.
A. Mikna, Bulpitt, Ill., \$2.50.
C. Daniels, New Jersey, \$2.35.
Z. Davolius, New York, \$2.00.
P. J. Stalun, Aberdeen, Wash., \$1.35.

Po \$1.00:
A. Kondrot, Elmhurst, Ill.; chigiečiai: J. Urmon, Mockevičienė, A. Mulleris, L. Rinkus, F. Mengela, R. Sadulius, P. Mikulan, A. Šileikienė, F. Olson, J. Dolen, P. Maselis, O. Mikulėnas, J. Stasaitis.
J. Kulbokas, Milwaukee; J. Blažonis, Mass.; K. Tamulynas, W. Va.; J. Tunkun, Mich.; F. Bukšyns, Grand Rapids; C. Gabert, Sheboygan; A. Bertulis, Gillespie, Ill.

CONGRESSMAN DRIPP BY YOMEN

"HAS THAT UNION DELEGATE LEFT THE FRONT OFFICE YET?"

vojus yra, kad atsiliepsite pėvelai.

Perdaug skaitytojų sako, "o, kaip matyti, jie vėl turi tą finansinį krizį, tai atsitinka kiekvienais metais." Arba "Jie visuomet kaip nors išsiversdavo, jie išsivers ir šiuo kartą." Paškoje daugelis jų, kurie kada nors atsiliepsite, neatsiliepiate laiku.

Kaip matome, darbininkškos spaudos likimas beveik visas vienodas kapitalistinėje sistemoje. Visi leidiniai turi kovoti už savo kasdieninį būvį sunkiai.

"New Masses" yra vienas svarbiausių Amerikos pažangių žmonių leidinių. Jo padėtis šiuo kartu yra itin sunki. Žurnalas leidžiamas New Yorke, 104 East 9th St., N. Y. 3, N. Y.

Mokslas Menas Literatura

Mokslas Ivairenybės

KAIP MAISTAS BUS ELEKTRIZUOJAMAS

Elektronai, tie maži elektros reiškiniai, pradeda labai rūpinti Amerikos finansistus ir fabrikantus. Kodėl? Ogi, kad naujas "elektrizavimo procesas" gali pgrindžiamai pakeisti maisto prezervavimo reikalą, ir tas greisia pelyna praradimu fabrikantams.

Elektronai yra tokie maži, kad jeigu milijoną jų sukoncentruojame, jie visvien lieka nematomi. Bet dabar yra sudarytas būdas elektronais nušviesti maistą, ir jis lieka ilgoms savaitėms negendančiu prie bile kurios temperatūros.

Mokslininkai tiki, kad ateityje štai kas įvyks:

Kiekviena šeimininkė turės mažą rankinę lempuotę, panašią į tas, kurios nešiojamos kišenėse. Nupirkusi gendantį maistą, būk tai mėsa, sviestas, pienas, sūris ar ką tik nori, užteks per sekundę paspaudus lempuotę ją akreipti to maisto link, ir jis lieka negendančiu per geroką laiką.

Sviežios mėsos gabalas, nušviestas elektronais, gali virtuvėje ant lentynos prie kiekvienos temperatūros gulėti ir negesti per kelias savaites. Pienas, kad ir nepasterizuotas, tiesiai iš karvės gautas, apšviestas elektronais ir gali per savaitės negesti bile kurioje temperatūroje.

Jeigu tas bus pravesta, aišku, žymiai atspulis reikala turėti šaldytuvus, maistas galės ilgiau būti taupomas, ir bendrai žymiai padengs šeimininkės uždavinius. Bet šaldytuvų kompanijos, ir industrija bendrai, labai nenori, kad tas išradimas būtų prarastas gyvenime.

Šio išradimo pradžia buvo padaryta depresijos metais. Tuo laiku profesorius Arno Brach darbovisi Berlyno universitete. Jis tuo metu įtaisė ten įrengimą, kuris mokslininkų rateliuose yra žinomas po kapacitono vardu. Tai yra komplicuotas įrengimas, kuriame gaminami elektronai.

Naciams atėjus prie valdžios profesorius Brach išvyko į Olandiją, iš kur jis vėliau atvyko į Ameriką. Per ilgą laiką minimas mokslininkas nerado kas norėtų finansinai remti jo tyrinėjimus. Bet 1945 metais La Guardijs rūpestimi New Yorko miesto sveikatos skyrius prisidėjo su laboratorijos įrengimu ir jis taipgi gavo paramos iš WPB viršininko Donaldo Nelsono.

Šių metų pradžioje Brachas pabaigė savo įrengimus ir juos viešai demonstravo. Jo įrengimas taip sudarytas, kad paprasta elektros

srovė jame yra paverciamas elektronais, kurie tam tikrais mechanizmais yra diriguojami į įvairias puses.

Maistas genda dėl dviejų priežasčių: pirmoji priežastis yra, kad jame yra mikrobu, kurie per savo procesą jį pagadina, taip, pavyzdžiui, mikrobu sumetimais pienas pradeda rūgti. Antra priežastis yra, kad pačios cheminės maisto dalelės vietoje eilėje maisto rūšių yra taip sudarytos, kad jos pradeda vystyti tam tikrus procesus, kuriuos vadiname puvimu, gedimu ir tt.

Profesorius Brachso sudaryta mašina, įtaisyta maisto fabrike, galėtų per dieną elektrizuoti šimtus tonų maisto, kuris pasidarytų savaitėms negendantis.

Planas apie mažas elektroniškas lemputes kiekvienoje virtuvėje yra gan tolimas ir gal nelabai praktiškas, bet visai kas kita yra turėti tokias elektroniškas mašinas pačiose maisto gamintuvėse.

Tokios mašinos padarytų tikrą revoliuciją maisto priemonėje ir sutauptų milijonus, nors sumažintų spekuliantų pelnus.

Dabar maistas yra prezervuojamas visokiais būdais. Labiausiai paplitęs būdas yra šaldymas. Bet tam reikia didelių išlaidų. Reikia didžių šaldytuvų, reikia šaltų vagonų pervežimui, reikia šaldytuvų atskirai kiekviename sandėlyje, mažesnius šaldytuvus kiekvienoje maisto krautuvėje ir, pagaliau, šaldytuvų kiekviena name.

Ir, su tomis visomis pastangomis, sušaldytas maistas yra geras tik per tą laiką, kuomet jis lieka šaltesnis, bet pradeda gęsti tuojau, kai atsiduria šilumoje. Mat, mikrobai per sušaldymą nėra visi užmušami.

Bet jei maistas vietoje šaldymo bus elektrizuojamas, jį saugiai bet kokiuose vagonuose galima bus vežti, jis saugiai galės per savaites gulėti krautuvėse ir nebūtinai šaldytuvuose ir tt.

Prieš tą naują maisto prezervavimo būdą labiausiai priešišnami didi kapitalo grupės: šaldytuvų gamintojai, mėsos kompanijos ir geležinkeliai. Sudedant tai yra galinga jėga, ir yra pavojus, kad tos jėgos gali ilgiems metams neprileisti to išradimo vartojimo gyvenime.

Kodėl šaldytuvų gamintojai yra prieš, aišku ir be aiškinimų. Mėsos kompanijos prieš, nes jos mano, kad mažiau mėsos tada bus eikvota, išmesta ir pasėkioje mažiau vartota. Geležinkeliai prieš, nes jie labai daug uždirba per tuos šaldymo vagonus.

Naujos Filmos

Stiprus Dokumentas: "Indonezija Šaukia"

"Indonezija Šaukia" ("Indonesian Calling") trumpa dokumentinė filmas, kurią pagaminė Australijos Darbo Unijos Svetimio Komisija. Filma apie Indonezijos liaudies kovą prieš olandišką imperializmą ir apie indonezų emigrantų Australijai pagalbą Indonezijos respublikai.

"Indonezija Šaukia" gali būti tik trumpa 15 minučių filma. Ji gali būti vien dokumentalė, "chronikinė." Didžiosios spaudos kritikai jos nei nepamini. Ji rodoma viename teatre New Yorke, nors ją turėtų pamatyti kiekvienas dokumentalių filmų žiūrovas, kuris dabar maitinamas nuotraukomis iš Britanijos karalietės vestuvių. Bet nors tokia trumpa ir tik dokumentalė filma ji yra, ji turi daugiau dramos, daugiau stiprumo ir daugiau jėgos negu eilė didžiųjų.

"Indonezija Šaukia" pagaminome ne kokia filmų kompanija, bet Australijos darbo unijos. Į ją gamintojai įdėjo savo širdį, savo jausmus ir karštą pritarimą Indonezijos liaudžiai. Pasėkioje šis dokumentas yra gyveninis, negu šimtai dramų.

Indonezai, kurie karo metu suvaidino žymią rolę kovoję prieš japonišką imperializmą, pasiryžo, kad olandiški imperialistai ir plantatoriai neturi teisės grįžti į Indoneziją čilpti liaudies prakaitą ir kraują. Jie pasiryžo kovoti už nepriklausomybę.

"Indonezija Šaukia" yra dokumentas apie tą kovą. Mes toje filmoje matome kaip Australijos uostininkai solidarizuojasi su Indonezija ir streikuoja prieš olandų ginklą transportus. Mes matome kaip indonezai įreiviai Australijoje daro tą patį. Mes matome uostininkus, žirnininkus išplaukiant su mažais laiveliais, supant olandų karveivius transportą ir per garsiakalbius raginant olandus karius "leisti indonezams turėti laisvę, už kurią jūs taip neseniai kovojote prieš vokiečius."

"Australijos darbininkai pritaria indonezams; olandai kariai, nekovokite prieš laisvės gynėjus!" sako garsiakalbis.

"Indonezija Šaukia" yra gerai sudėtas ir įtikinantis dokumentas. Kur jis kinoteatruose pasirodys, pažangiečiai turėtų jį pamatyti.

J.-S.

Bet nors tie interesai priešišni, abejonės negali būti, kad su laiku maisto elektrizavimas taps svarbiausiu maisto prezervavimo būdu.

Ir maistas tada žymiai turės atptigi, nes prie jo patiekimo vartotojams nereikės tiek tarpininkų ir tiek pastangų.

Literatūros Pėdsakai

TARYBINĖ LIETUVA PAGERBIA MAIRONIŲ

Šiais metais sukanka 15 metų kaip mirė garsusis lietuvių poetas Maironis. Maironis buvo ir tebėra populiariausias Lietuvos poetas. Daug jo eilėraščių yra virtę liaudies dainomis ir tebedainuojamos Lietuvoje.

Kas tai pasakė, kad geresnio pripažinimo poetui negali būti, kaip kuomet liaudis pradeda jo kūrinus dainuoti. Tas pasakymas gali būti pritaikintas Maironiui.

Maironis kaipo lietuvių poezijos klasikas yra gerbiamas tarybinėje Lietuvoje nežiūrint to, kad olandiniai jis stovėjo tolokai nuo dabartinės Lietuvos liaudies siekių. Bet pagrindiniai jis buvo ištikimas savo tautos siūnus, kuris dainavo savo liaudies dainą.

Štai ką profesorius V. Mykolaitis sako apie Maironį (žurnalas "Pergalė", gegužės-birželio numeris):

Maironis naujosios lietuvių literatūros klasikas. Tokios reikšmės Maironis įtejo ne vien dėl savo talento pajūgumo ir nuopelnų poetinės kalbos ir formos srityje, bet svarbiausia, dėl to, kad jo kūryba tapo išraiška jauno lietuviško buržuazinio tautiško sąjūdžio, pasireiškusio 19-to amžiaus antroje pusėje.

Kaip matome, profesorius Mykolaitis pažymi, kad Maironis yra anuometinis lietuviškos tautiniai buržuazinės srovės dainius, bet tuo laiku ta jėga buvo faktorius, kuris veikė už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, nors vėliau ta lietuviška buržuazinė srovė, išsivysčiusi ir smetonizavusi ir klerofašizma, pavergė lietuvių liaudį. Bet tas nereikia, kad Maironis liko su pavergėjais.

Kodėl Maironis yra toks populiarus Lietuvoje? Kodėl liaudis jį taip myli? Atsakymas yra vienas: nes liaudis jį supranta.

Profesorius Mykolaitis tame pačiame "Pergalės" straipsnyje sako:

Maironio poezijos formoje, stiliuje, poetikoje liaudies kūrybos folkloro elementu, be rodo, nedaug randame. Dageles ankstyvųjų ir vėlyvesniųjų poetų jį šiuo atžvilgiu pralenkia. Bet liaudies dainos esmę, jos vidinę konstrukciją, jos glūdąsias liaudies nuotaikas bei charakterį Maironis suvokęs giliau, negu daugelis iš jų. Tai įrodo toks puikus eilėraščių-daina, kaip "Eina garasas nuo rubežiaus," kurioje vidinis liaudies dainos schematizmas, jos plano atogiškumas, jausmų santūrumas, tobulai suderina su maironiškosios formos meistriskumu. Ne be reikalo ir liaudis Maironį suprato ir pamilo.

Maironis buvo lyrikas, bet jo lyrika nėra silpna, ne dejuojanti, o jausmingai stipri, audringai pajėgi. Maironis dainuoja apie karštą širdis, apie jaunus jausmus, apie kovą, apie žaibus, apie galingos tėvynės tradicijas.

Nors jis tautinis, jis jaučia, kad kova už laisvę jungia visas tautas. Prisiminkime tik jo eilėraščių:

Jau Slaviai sukilo.
Nuo Juodmario krašto
Pavasaris eina Karpatų Kalnais.
Po Lietuvą žiema.
Nei žodžio nei rašto
Neleidžia arelis suspaudęs sparnais.

Dešinių srovių lietuviai dabar mėgsta tą eilėraščių cituoti ir "įrodyti," kad Maironis buvo "anti-rusiškas" ar kas tai panašus. Taip, Maironis, kaip kiekvienas geras lietuvis, pirmoje eilėje kairieji, kovoję prieš carinę prispaudą. Bet argi neaišku iš šio eilėraščio, kad jis skaitė rusus, ukrainus ir visas kitas imperijos tautas savo sąjungininkais kovoję prieš carizmą? Argi neaišku, kad jis matė Lietuvos laisvę kaip Rusijos revoliucijos sąjungininkę? Ką kitą reiškia žodžiai:

Jau Slaviai sukilo.
Nuo Juodmario krašto
Pavasaris eina Karpatų Kalnais.
Po Lietuvą žiema.
Nei žodžio nei rašto
Neleidžia arelis suspaudęs sparnais.

Dešinių srovių lietuviai dabar mėgsta tą eilėraščių cituoti ir "įrodyti," kad Maironis buvo "anti-rusiškas" ar kas tai panašus. Taip, Maironis, kaip kiekvienas geras lietuvis, pirmoje eilėje kairieji, kovoję prieš carinę prispaudą. Bet argi neaišku iš šio eilėraščio, kad jis skaitė rusus, ukrainus ir visas kitas imperijos tautas savo sąjungininkais kovoję prieš carizmą? Argi neaišku, kad jis matė Lietuvos laisvę kaip Rusijos revoliucijos sąjungininkę? Ką kitą reiškia žodžiai:

Jau slaviai sukilo. Nuo Juodmario krašto pavasaris eina Karpatų kalnais? Maironis, tautinis lietuvių dainius, jo 15 metų mirties sukaktuvių proga plačiai pagerbtas Tarybų Lietuvoje.

Kaip lietuvių poezijos klasikas jis gerbiamas ir bus gerbiamas visur, kur skamba lietuvių kalba.

A.

Naujos Knygos

KRIKŠČIONYBĖS IR MARKSIZMO RYŠIAI

"Markso Krikščioniškoji Svarba" ("The Christian Significance of Marx"), parašė Naujosios Zelandijos protestantų kunigas Alexander Miller, išleido Macmillan New Yorke. Kaina \$1.75.

Naujosios Zelandijos kunigas A. Miller šioje knygoje stengiasi įrodyti, kad tarp krikščionybės ir marksizmo pagrindiniai nėra skirtumo, ir kad tikintieji krikščionys gali bendradarbiauti su marksistais geresnio pasaulio sukūrimui.

Kunigas Miller savo nuomonėse apie komunizmą keliose vietose remiasi ant neteisingos informacijos, bet bendrai ta knyga yra vertinga iš pažangaus taško. Jis joje nurodo, kad rimti gerieji krikščionys gali bendradarbiauti su komunistais, kurie kuria geresnį pasaulį, nors jis ne visais komunistų siekais sutinka. Jis ragina visus rimtus dvasininkus, būk jie katalikai, protestantai ar kitokie, tolerantiškai paanlizuoti ko-

LMS veikla Lietuvos Meno Sąjunga, Inc. 3116 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Turėsime ir Operacij

Praeitėje mūsų chora yra pastatę nemažai labai populiarių operacij, muzikalių veikalų. Laikas nuo laiko gauname paklausimų ar nebūtų galima LMS Centre nusipirkti kompletas tokios ir tokios operetės, kurią tokis ir tokis choras, girdėjome, statė keleri metai atgal.

Gaila, kad lig šiol tas dalykas nebuvo tinkamai sutvarkytas. Pats LMS Centras operacijų tėra išleidis labai mažai, ir tų jau nebeturime savo knygne — bent populiariškesniųjų. Daugiausiai patys chora pasigaminadau sau vieną kompletą, pasatydavo syki ar du, ir knygelės taip ir "išnykdavo".

Dabar Centro Komitetas nusitarė surasti bent kelias tu senias statytų populiariškesnes operetes ir pasigaminus bent po kelis kompletus išnuomuoti chorams ant pareikalavimo. Pirmiausia numatoma griežtiš "Kornevilio Varpai" ir "Sylvia". Vėliaus gal ir daugiau išsigysime.

Nauji Chora

Kiek laiko atgal Rockfordo Motery Klubas sutvėrė chorą. Girdėjome, kad puikiai gyvuoja ir jau spėjo viešai pasirodyti Rockfordo publikai. Rockfordas, taip sakant, LMS Centro pašonėje. Bet kažin kodėl naujasis rockfordiečių choras dar nepripildytas prie LMS? Gal čia ir mūsų apsilėidimas, kad lig šiol oficialiai rockfordiečių choro nepakvietėme patapti LMS nariu.

Praeitį sekmadienį Centro išdininke Judzentavienė buvo nuvykusi su būriu chiegiečių į Milwaukee, Wis., kur davė koncertinę programą. Sugrįžusi pranešė linksmą žinią: Milwaukee'je yra numatoma galimybė suorganizuoti chorą!

Kalbėjusi su keliais veikėjais, kurie pareiškė nemaža entuziazmo. Medžiagos choro sudarymui netrūk. Muzikoje prasiškęs jaunuočių yra. Diriguoti galėtų Gertrudė Pečiulytė, kuri jau gana toli pažengusi muzikos moksle. Viskas ko reikia, tai susiauktai daiktant visus lietuvių liaudies dainos ir meno mėgėjus ir pradėti darbą.

Tą milwaukeečiai žadėjo padaryti trumpoje ateityje. Geriausio pasisekimo Jums, draugai! Centras visais būdais padės "atsitostai ant kojų."

munistų ir socialistų siekius ir suprasti, kad jie yra tokie patys, kaip grynos nesugadintos krikščionybės. Tą knyga turėtų paskaityti lietuviški reakciniai klerikalai.

Duoklės, Duoklės!

Nežiūrint pakartotinių raginimų laiškais ir per šią skiltį, keliolika LMS vienučių ir pavienių narių vis dar nepasimokėjo duoklių už šiuos metus. O Centre užsibrėžtas darbų planas nebus galima įvykinti be "skambučių".

Kada tūli nariai vilkina su pasimokėjimo duoklių už bėgamus metus, tai kiti jau pasimokėjo už 1948. Bangos Choras Toronto, Aido Choras Detroito, LLD 10 kp. Philadelphijoje ir keli pavieniai nariai jau prisuntė duokles už 1948 metus. Geras pavyzdys visiems LMS nariams.

Sugestija Pavieniams Nariams:

Kada sugištė savo duokles LMS Centrai už 1948 metus, pakalbinkite vieną - kitą savo draugą, pažįstamą. Tegul ir jie patampa nariaršėmiais. Patikrinkite ar jų jų kultūrinė - apšvietos organizacija, kurios esate nariu, priklauso LMS. Jei ne, pakelkite tą klausimą sekama susirinkime. Žodžiu sakant, visi ir kiekvienas patapkime organizatoriais ir budavotojais vietinės lietuvių liaudies meno organizacijos Jungtinėse Valstijose.

CIO advokatai David Rein (sėdi) ir Joseph Forer, prirengia unijos bylą Aukščiausiam Teismui. Byloje bus įrodyta, kad Taft-Hartley įstatymas varžo piliečių konstitucines teises.

Greitai sukant spalvų spektką (rutulį su visomis spalvomis) gaunamas baltumo įspūdis. Todėl yra sakoma, kad "visos spalvos yra balta," "jokios spalvos yra juoda."

Britanija Pasirašė, O Amerika Mokės

WASHINGTON. — Amerikos išsakaičiū okupuotoje Vokietijoje padidės iki 800.000.000 senkaziškas metais. Amerika sutiko padengti 80190 nuobūdiųjų visų išsakaičių savo ir britų valdomoje zonoje.

Tuo reikalu derybos su Britanija tęsėsi devyonis savaites.

Greitai sukant spalvų spektką (rutulį su visomis spalvomis) gaunamas baltumo įspūdis. Todėl yra sakoma, kad "visos spalvos yra balta," "jokios spalvos yra juoda."

Britanija Pasirašė, O Amerika Mokės

WASHINGTON. — Amerikos išsakaičiū okupuotoje Vokietijoje padidės iki 800.000.000 senkaziškas metais. Amerika sutiko padengti 80190 nuobūdiųjų visų išsakaičių savo ir britų valdomoje zonoje.

Tuo reikalu derybos su Britanija tęsėsi devyonis savaites.

S.

Teofilis Tilvytis

LIETUVA

Mes baltai-aisčiai, išsilikę ažuolynuos, Su savo veidu, papročiais, dainom, kalba; Mes revoliucijos skynimų atžalynas: Širdis gyvenimui, senovėi—pagarba.

Pradžiai rankas didžiųjų kunigaikščių, Ji *)—laukas mūsų kruvinų, gaisrovičių, kapų. Pasiklausykim kalbos duobėti Vilniaus aikštė— Po šimtmečių jos kraujo dvelkia dar kvapu.

Nuo kaklo jungų nusikraučiusi, į laisvę skuba, Svytuoja degantiems veidams, sukulpdama, Po savimi patiesdama auksinį dirvų rūbą, Ir vėl jauna, graži ir taip suprantama.

Juoda ranka nuo Spalio buvo ją atkirtus; Ir vėl į saulę tiesias jos liaunutė atžala. Jai nēr ko būkštaut—sąjungos kamienas tvirtas, Jis nepalaužiamas, jis kietas kaip uola.

Išvaikščiojus kalvarijų kryželių kelią, Ji bandymų dienas pakėlus ant pečių. Jauniausias, Spalio revoliucijos vaikelis, Didžioji tautų šeimoj nebūsi tu svečiu.

Nutukėliai tranai priėjo liepto galą: Tautas beginkles baido uranu. O Lietuva su tais, kur ilgą laiką kala Ant neatvėsusių tėvynės karo pelenų.

Pasuko ji į kitą upės krantą, Nuo tamsumos ją skiria griovis ir vanduo. Ir Vargas tam, kas posukio to nesuranta; Jam teks dar ilgai klaidžiot prieblandoj.

Prisizūrėk tik iš arčiau į mūsų liaudį: Graži jina! po darbo ir kovos vėlavimais. Gal būt jūtėsi priešais ryt tave ugnim apsiaudus, Bet pergalė, didžioji liaudie, su mumis.

O Lietuva, dar nesena! sutriuškiniusi dvarą, Kur ponas ryškėm lygno kupras; Jei vaikas jos nesveikta nesuranta dar ką daro, Tai ryt, po Spalio saulės spinduliais, supras.

Dalis gerų vaikų dar po pasaulį blaškos: Kam mēlas mūsų žemės kvapas—grįš Iš anglų rūdos sąchtų, prerijų Aljos Statyt gyvenimą su mokslu ir žagre.

Dar liaudies kovos nebaigtos ligi galo, Dar kaišioja neregiai į ratus lazdas, Bet Spalio sriautas juos nuo kelio valo Per kliūčių šiekėtas, akmenų brastas.

Vingiuojasi kelių upeliu derliaus srovės, Su darbo vėliavom, armonika, daina. Tai vis ženkliai ranka pasiekiamos gerovės, Brangi valstiečio miesto broliui dovana.

Štai—tiltas iš vandens ant rankų kyla, Griuvėsių vietoj rūksta pypkės kaminų. Ir pastebti tu nejauciom, kaip tavo kraujas šyla, Nes liaudies pergalė galutina ne už kalnų.

Kur vakar degė sodai, žmonės gatvėj mirė— Šiandien tarp gėlynu kryžkštauja vaikai; Tarybų laivas iš klasingų priešų džingulij dar neišsiūrė— Patiems mums teks išsikovot ligai laukta taika.

Taip knieti, rodoši, plačiau išsikalbėti, Iškėlus koją ketvirtojon dešimtin. Tiesa, dar mūs namai apgrūvę, dar keliai duobėti— Jie mūsų žygio didžiojo dar vakar išminti.

Bet Spalio kalvėje nukaltas laisvės rėmas Didžiausią turinį pasaulio naujo atlaikys. Jį neša liaudis dešimčių tautų pečiaus perėmus, Jį veda viską matanti budrioji partijos akis.

Žmogau, kurs apkabings kreivą alkšnį raudū— Tais medis perpuvęs, jo vidų graužia kirminai. Kitoks gyvenimas atsiveria prieš mūsų liaudį, Nejaū iš to puvsio sau namus statyt manai?

Ir aš kadaise troškau nuosavos sodybos: Gyvensiu aš—maniau—o kitas lai skradžia žeme nuskęs. Bet pamatiau, kad pusės gaublio siekia mano žemės ribos, Kad aš esu tiktai žiedelis kolektyvo vainike.

Netenkaime pusiausvyros dėl nuartos ežios per sprindį, Kartu didžiudamies, kad protėviai buvo mižiniai. Tarybų liaudis ryžtasi žemes lygiom dalim dalinti, Kad aistros pasipelnymo iš kito darbo dingtų amžinai.

*) Kalbama apie Lietuvą.

—Pirmyn istorija!—kaip Majakovskis sako,— Numesk nuo nugafos supuvusio gyvenimo varžtus! Neužtvenk kelių kovos judėjimo atakai; Jei požemiais neprasiverš—išbėgs per užtvankų kraštus.

Niekingas juokdarys, kurs laukia atominio karo, Manydamas, kad jis tavęs ir tavo aukso maišo nepalies. Nuo karo to pirmiausia grius kraujo lypios sienos tavo Ir liaudies pergalėje darbo ranokos susilies. [dvare]

Bet tiek jau tu—pas mus šiandieną šventė: Didžioji Spalio liaudies žygio sukaktis. Šiandieną ramūs mes, nes einame gyventi, Pas jus—bevičiškai mirties planavimų naktis.

Mergaičių eisenka, kaip tėviškės daržely margos našlai. Dainuodami alėjomis žygiuoja vyrai—jurginai. [tėlės]. Tėvynė mūsų vakar Spalio laimei kelės— Tegu ji neša Lietuvą naujųjų poliėkių sparnais.

Ant pusės žemės rutulio žygiuoja laisvos tautos, Be galo ir be krašto toji džiaugsmo eisenka. Ir vėžias, kaip upė, kaip ledynų sriautas, O virš to sriauto šviečia Stalino šiltoji šypsena.

1947 m. spalio mėn.

VERTI DĖMESIO DALYKAI LDS VAJUJE

Peržvelgus LDS vajuos iki šiol gautas pasekmes šie dalykai ypač akin puola:

Mažos kolonijos parodo didesnio budrumo, darbštumo, už didžiusias. Pavyzdžiui, taip mažoji kolonijoj kaip Benton, Ill., jau gauta 8 nauji nariai, dar mažesnė Saginaw, Mich. gauta 6, ir ne daug didesnė Kenosha, Wis., gauta 12. Panašius pavyzdžius yra daugiau.

Is kitos pusės, taip didelė kolonija kaip Brooklynas turi vos 15 naujų nariu savo kreditui. Clevelandas kiek daugiau užsipelnė—22, Detroitas—24, Chicago—31.

Antros eilės didžioji kolonija, Los Angeles, stovi pirmoj vietoj su 44 naujais nariais.

Verta pažymėti, kad ne taip jau didelė lietuvių kolonija Bridgeport, Conn., turi 26 naujus narius.

Chicago su 31 nariu negali didžiūotis. Chicagiečiai LDS nariai, ypač veikėjai, negali būti patenkinti. Tas pats reikia sakyti apie Detroitą ir Clevelandą.

Brooklynui gi tiesiog sarmata.

Verta taipgi pažymėti, kad clevelandiečiai kiek savo užpelnus padidina tuo, kad nemažai jų vajuje dalyvauja. Jie gavo po nedaug nariu, bet kad vajuje dalyvauja nemažas skaičius, jie neblogoi stovi. Pradžioje vajuos jie buvo pralenkę Detroitą ir Chicago.

LDS apskrities konferencijoj Chicagoj plačiai kalbėta apie vaju. Buvo padarytas analizas. Pabrėžta tas faktas, kad permažai chicagiečių vajuje dalyvauja. Po to vajuje kiek pagerėjo. Dėl Chicago, kaip didžiausios lietuvių kolonijos, betgi ne užtenka. Reikia daug vajuininku, didesnio darbštumo.

Nepersidūs pasakęs, kad Brooklynje yra bent 300 sykių daugiau lietuvių kaip Benton, Ill. Ten yra didelė veikimas. Aišku, kad Brooklyn 15 naujų nariu prieš Bentono 8 yra labai nelygi proporcija.

Nereikia įrodinėti, kad bentoniečiai šiame vajuje geriau dirba už brooklyniečius.

Taipjau Chicagoj yra bent 10 kartų daugiau lie-

tuvių kaip Los Angeles; chicagiečių 31 naujas narys prieš Los Angeles 44 irgi nelygi proporcija. Chicagiečiai gali ramintis tuo, kad Los Angelėj vajuje dirba keltas buvusiu chicagiečių—Al ir Cecilia Casper'ai, Bogdalai ir kiti, bet Petravičius, kuris geriausia pasižymėjo, yra vietinis. Be to, ar Los Angelėj darbuojasi buvę chicagiečiai ar kiti, tai jau ne chicagiečių nuopelnas. Tai Los Angeles nuopelnas.

Neigi gali būti patenkinti Detroito ir Clevelando LDS nariu savo vajuos nuopelnais.

Is visų didžiulių koloniju tačiau prasčiausia šiame vajuje stovi Bostono mūsų kolonija. Bostoniečiai veiki ir nepasirodo vajuje.

Grįžtant prie mažųjų koloniju, pastebėtina, kad net ir Moline, Auburn, Ill., ir kitos visai mažytės lietuviškos kolonijos turi gavę po kelis ar kėletą naujų nariu. O jų tinkamas nėra geresnės nariu gavimui kaip didesnių koloniju.

Kaip "Tiesa" paduoda, viso jau gauta 321 narys. Jų įrašymui pasidaravo 98 vajuininkai, iš 98 kuopų.

Bet 114 kuopoj atrodo nei pirmo nepajudinę vaju. Ko jos laukia? Kokio stebūlo laukia nariu įrašymui?

LDS Centras, mano manymu, neturėtų tenkintis vien sausu raginimu narius stoti vaju. Centro viršininkai turėtų gauti pilniausias informacijas kaip veikia tos kuopos, tie vajuininkai, kur vajuos eina gerai, ir perduoti tas informacijas kitiems, raginti kitus.

Susirašinėti gal reikėtų ne vien su kuopomis, bet su atskirais nariais, kurie gali vajuje padirbėti. Abėnai daugiau asmeninio kontakto su vajuininkais.

Chicagietis.

WASHINGTON, Gruo. 18.— Kongresmanas Knutson (Minnesota) įnešė Abstovų Butan li. Tu, kuriuo takasi sumažinama ant \$5,500,000,000.

Knudson ir jo šalininkai sako, kad pravedimas to biliaus žymiai sumažintų takus septyniems milijonams gyventojų.

Knudson pasitiki, kad jo bilius tuoj bus svarstomas, kaip tik Kongress susirinkus reguli-

KALBOS KAMPELIS

Po tokiu antgalviu rašo vienas drg. N., veikiausia vėliau atvažiavęs iš Lietuvos ir turėjęs laimę ir laiko lankyti aukštesnes mokyklas, t. y., Smetonos laikais, kur tuo laikotarpiu buvo nustatoma bendrinė lietuvių kalba. Bet... tai buvo, o dabar jau nėra nei Smetonos nei jo supuvusios tvarkos. Tarybų santvarka pakeitė fašistinę; ten šiandien kauriasi nauja visuomenė—ekonominė, politinė, kultūrinė ir; be abejonės, reikės perkrauti ir tu laikų nustatytą bendrą kalbą, reikės naujai subendrinti-suvienodinti, praplėsti, pagerinti. Imkime žodį sielvartas pakeista širdgėla bendrinę kalboj, visai nesena! Valsiu-nienės elerasty rašoma sielvartas, nes tinkamensis ne-gu širdgėla. Širdj gali skaudėti, gelti tik susirgus kokia liga, širdis tai organas—kraujo varyklis-pompa, bet nuo senovės, kada žmonės nežinojo kas yra širdis, tai jie priprato neteisingai, netinkamai sakyti: širdis ne-primia, širdis neapkenčia, širdingai myli, širdingai dirba, širdijasis, pyksta ir tt. Tokie išsireiškimai senoviniai, atgyvenę, tikrenybėje netinka, bet panaikinti jų negalima, tegul jie sau būna, bet naujų žodžių tai to neteisingo pagrindo nereikėtų kalti, kaip iš sielvarto daryti širdgėlą.

Dar kitas žodis smetoninės bendrinės kalbos pain-tas iš anglų golf, kurj sulie-tuvirfo į golia, na, ir dabar tiktai telpantins "L." apsa-ky-mėlis "Kalniuko Gurguolė" rašoma vyras su golia, kel-nėmis, kam ta golia? Kod-ėl ne golf? Ar tam, kad skaitant užpultų nečystos mislys... Arba žodis vėjo briza taipgi tebevertojas-mas-rašomas pirmaeilių Lietuvos rašytojū. Ar jis tinkamas? Žinoma, kad ne! Pas mus sakydavo, kad pa-va-gėliui ubagui duodavo lašinių brizą, sužargonino anglų žodį "wind breeze", vėjo pūstelėjimą-dvelkimą. Kam to reiklia? Niekam, tik turbūt bereikalingam man-dravojimui, daugiau niek-am.

Būtį galima pririnkti ga-na daug iš anglų, francūzų, vokiečių sužargonintų ir ra-somų Lietuvoj bendrinėje kalboje, kurie netinkami, beverčiai, darkantį graži-ųjų mūsų kalbą.

Sutinku, kad reikia mo-kytis, reikia šalinti žargoną iš mūsų amerikinės spau-dos, bet ir iš bendrinės jos negalima priimti visos kal-po tokios, nes ten joje yra fašistinės ponstvos profeso-rių-mokytojų demonstravi-mo jų mandrumo, kuri, be atėjonės, bus pirtvarkyta, kaip ir visi kiti dalykai.

Gerai, drg. N. Jūs nuro-dykt amerikiečių spaudos-ke, o mes pasistengsime pa-rodyti tą patį apie Lietuvos bendrą kalbą. Bus tik ma-žas skirtumas, nes ten Lie-tuvoje bendrąją kalbą su-taisė mokslo vyrai, o pas mus, Amerikoj, rašo pa-prasti juodadarbiai darbi-ninkai ir šiek tiek prasie-ikę bendradarbiai, ir iš pa-

IŠMETĖ NEI ADOMĄ IŠ ROJAUS

Feljetonėlis

Jūsų Dėdė Vincas papuo-lęs į lakopą jautėsi kaip dievo sterblėje esąs. Jau nė jo, amžiną atilsi, motinėle taip jo neprižiūrėjo, kaip juom dabar rūpinasi kalėji-mo perdėtinai. Ir kur jūs rasite geriau? Tarnas nepa-leidžia tave nė iš pėdos: tar-nas valgt paduoda, tarnas duris tau atidaro, tarnas pa-sivaikščiot su tavim išena, kad tu kur neužsigautum—ant laiko pavalgydina, ant laiko paguldo, ant laiko ir prikelia. O jau platesnės laikėsis jūs niekur neraste. Gali mislyti ką tiktai nori ir joks ragan-keederis neat-eis tavęs kamantinėti, ką tu mislini, kaip jus, laisvėj esančius pliečius, kad ka-mantinėja: "Ar nesi komunistu gi-mės? Ar nesi komunistu pa-sidirmavojęs? Ar neketini komunistu ir mirti? Sakyk, taip ar ne?"

Čia, vyruči, gali išeiti ant sėdėjimo streiko ir nė iš po policisto šlutos išlindusi pelnikė neatėis streiko lau-žyti. Tik, dėja, nei gali Dėdėi Vincui teko džiaugtis tokiu karališkū gyvenimu. Vienos nelaimingos dien-os nepotyti tarnas atidarė jo pakajaus duris, nusivedė į kanceliariją ir supažindī-no su medaliais apkarstyta krūtine. Krūtinė nieko ne-laukus pakioš popierį Dėdėi Vincui po nosia, padavė pavil-gytą plunksną ir sako: "Prašau pasirašyti, pon-as."

"Ar tai jau per geležinę kortiną mane mesite, pon-as?"

"Ale ne! Pasirašyk ir ga-li eiti namon."

"Tai už ką tokia didelė bausmė, ponas? Juk aš nie-kuom čia neprasiškaltau, o geresnės buities tai nė Ado-mas rojū neturėjo, kaip aš dabar kal turiu, ponas."

"Tas durnius bereikalin-gai tave čia įkioš. Pasirašyk ir eik sau."

"Tai kaip čia dabar išei-na, ponas? Vienas durnius įkioš, antras paleis, o tre-čias vėl sugavęs sakys, kad pabėgau. Nesirūšysiu ir nei-siu iš čia, ponas! Neturėjote nei ana boba bėdos, pasiga-vote parsiuką, tai ir šer-ките."

Tai išrėžęs ponui į akis jūsų Dėdė metėsi atgal, bet čia dar tebestovis tarnas, pakioš didelę kumščią jam po nosia, o medaliuotoji krū-tinė sugriovė:

"Pasirašyk ir eik po vel-nių iš čia!"

"No, sary! Aš nuteistas ant 20 metų, tai ir įkirsta kaip kirviu į kaladą! Kaip nekaltai pakorė žmogų ne-galite atkarti, taip nuteista negalite atiteisti, jei jis to atiteisimo nepraso."

Bet veltui jūsų Dėdė spy-rėsi, kaip ožys į turgu vedā-mas. Tarnas tarsi rėpėms viena ranka pastvėrė jį už sprando, prilėnkė prie stalo, o fištalės vamzdį prikišęs prie smilkinio užriaumojo: prasty žmonių redaktoriai. Na, kaip ten nebūtų, bet gali išeiti ant naudos vi-siems.

"Pasirašyk, kad ponas lie-pia! Ba kaip aš tau įrašysiu, tai nė neaiktėsi!"

Jūsų Dėdė matydamas, kad jo argumentai nieko ne-reiškia prieš ano "argumen-tą" prie jo smilkinio, pasira-šė lietuviškai—Pistalietas Prie Kaktos. Tada tarnas vėl paliko tarnu: atidarinė-jo net kelias lygiat duris, iš-leido po geležinūs vartus ir, turbūt norėdamas gauti už patarnavimą, idėjo savo delną į jo delną, o nieko ne-gavęs užriaumojo: "Ko dar žiopsai, kaip varna tulžj prarijusi? Po velnių iš čia!"

Dabar jūsų Dėdė tarsi Adomas išgautas iš rojaus, nė levos šalia neturėdamas, kasosį pauzų ir nežino nė kur eiti, nė ką pradėti.

Dėdė Vincas.

Rengia Naujų Metų Balių

SOUTH BEND, Ind.—Ka-dangi mūsų mieste lietuvių skaitlius nedidelis, tad mes nuo senai jau įvedėm daug rengti parengimus kartu su rusais ir ukrainiečiais, reiškia, tarptautiškai. Tas išei-na ant naudos ir mums ir jiems. Veik visuomet turime geras pasekmes.

Dabar mes rengiamės prie Naujų Metų baliu. Pelnas skiriamas atėvių teisių gynimui, nes jau ir vėl mes matome, kad atėvius pradėda persekioti, grasinti atėmimu pilietystės ir t.

Nors pas mus lietuvių ne-daug, bet laikomės kiek ga-lėdami ir neatsilikam kitų miestų pažangųjų lie-tuvių bėgamais klausimais ir reikalais. Platinae Vil-nies Kalendorių, aukaujame "Vilnius" fondui ir kitiems svarbiems tikslams.

Neseniai tipo iš mūsų miesto korespondencija, ku-rijoj buvo pažymėti vardai aukavusių "Vilniai". Kaž-kaip, betgi, praleistas vienas vardas, tai yra draugo K. Bagdon, kuris aukavo \$2. Šiuomi atitaisau tą klaidą.

Koresp.

APVOGĖ ŠEIMININKĖ

Mrs. Raye Korshak, 539 Bromton ave., skundėsi poli-cijai apie savo nelaimę. Ji sakė, kad šios savaitės pradžioje, jį pasisamdė tarnai-čė, kuri jai pasisakiusi, kad turinti daug patyrimo prie namų ruošos.

Mrs. Korshak palikusi tarnaitę namie ir išvykusi su reikalais, bet kai grįžo, tai nerado tarnaitės, be to, nerado palikty \$235.00. O vi-sas butas buvęs taip suverstas, jog nežinojo, kaip pradėti jį tvarkyti.

Madeline Hagstrom, 14 met., norėjo parbėgti sker-sai gelžkelei bėgus, ties 103 st. ir Hale ave. Mergaitėi bėbėgant užsikabino koja už bėgų ir užsikabino tarpe bė-gių. Tuo laiku atvažiavo garvežys ir vienas vagonas. Jie parvažiavo per mergaitę, bet traukinio ratai nepasie-kė jos.

Mergaitė liko gyva ir ma-žai susižeidusi, tik labai iš-sigandusi.

I. U.

A. M. BEDIEVIS

DIEVO DUOTAS JONUKAS

(Trumpa Apsakaitė)

Nedidelis angliakasių miestelis, kurio arti pusę gventojų sudarė lietuviai, ir kuri lietuviai vadino "Putpelė", radosi tarpe aukštų kalnų, tartum akis kaktoje.

Darbai buvo—dvi anglių kasyklos, vadinamos "Slopoms," o tas reikiška, kad jėjimas į kasyklas buvo skylės į kalnus, lygiai su žeme. Norint eiti į kasyklą, tai tik reikėjo dvejas duris atidaryti, šviesa turėti, ir bet kas galėjo įeiti. Kasyklos buvo netik drėgnos, bet ir daug vandens. Žemesnėse vietose angliakasiai anglį išsprogdinę jau sėmdavo iš vandens ir dirbdavo tartum žuvininkai šlapi. Dėl tokio darbo nemažai visai jaunų vyrų sirgdavo reumatizmu ir kitokiomis ligomis. Šlapių kasyklų lubos buvo labai prastos: dažnai grūdavo ir nemažai angliakasių vienas ant vietos užmušdavo, kitus pavojingai sužeisdavo.

Putpelės lietuviai visi buvo "šėryi" katalikai, o artimiausius lietuvius kunigas buvo apie už 60 mylių. Todėl ne vienam lietuviui prisiejo ant visados akis užmerkti be kunigo, be sakramentu, be progos "dūšią išganyti." Dėl šito lietuviai buvo nemažai susirūpinę. Net buvo tokių, kurie metė darbą Putpelėje ir išvyko apsigyventi ten, kur jau buvo lietuvius kunigas. Bet ir Putpelės lietuviams atėjo netikėta laimė. Kasyklų savininkas Mr. Smith'as, kuris gyveno netoli Putpelės gražiame palociuje, pasiūlė lietuviams ir kitiems katalikams netik duoti už dyką žemės dėl bažnyčios ir klebonijos, bet dar ir pats pinigais prisidėjo prie to pastatymo.

Lietuviai tą su džiaugsmu priėmė ir labai dėkavojo Mr. Smith'ui. Tuojau išrinko komitetą, kuris pradėjo rinkti aukas ir kiekvienas turėjo duoti dėl "dievo namo." Ir Mr. Smith'as, visai nesiklaugęs angliakasių, visiems užėjo mokėti dėl bažnyčios: pavieniams po \$15, o vedusiems po \$25. Atsirado keletas (ne lietuvių), kurie atsakė mokėti Mr. Smith'ui uždėtą mokestį. Jie visi buvo prašalinti iš darbo.

Neilgai laukus buvo pastatyta medinė bažnyčia ir šalia jos klebonija. Bažnyčią šventinti pribuvo du lietuviai kunigai ir koks tai būk vyskūpo įgaliotinis. Ta dieną tai tikrai buvo Putpelės lietuviams didelis atpuskas ir dievui dėkavojo ne sausoms... Už kelių savaičių sulaukė ir lietuvių kunigo, kurį būk vyskūpas pirm laiko turėjęs išventinti tik dėlto, kad Putpelėje buvo reikalingas lietuvius kunigas. Kunigas nors tik ką išventintas, bet amžiaus buvo virš 30 metų, ir iš pradžių, kaip grinorius, su komitetu ir parapijoniais elgėsi prielankiai. Kelias savaites vėliau kunigas parsivertė su gaspadinė Zosę, jauną gražią mergelę, sakė būk jo artima giminaitė. Dėl tos kunigo ir Zosės giminystės tūlos miestelio ilgalis žėuviais moterėlės turėjo kaibų. Mat jos negalėjo suprasti kaip kunigėlis būdamas dūkas, o Zosė žemaitė gali būti artimi giminės. Moterėlėms į pagelbą atėjo senis Lauras sakydamas, kad kunigo su Zosę giminystė paeina nuo Adomo ir levos.

Su pastatymu Putpelėje bažnyčios ir gavimu lietuvių kunigo lietuvių gyvenime neįnešta nieko naujo. Kaip ir pirma, šeštadienio vakare prasidėdavo stubose statinaičių ir butelių tuštinimas, šokiai, nėsvarios kalbos ir dažnai baigdavosi muštynėms. Sekmadienio rytą net ir tie su numuštoms nosims eidavo į bažnyčią išklausti šventų mišias. Parėję iš bažnyčios, pavalgę pietus vėl imdavo tuštinti statinaites, butelius, ir vėl baurios kalbos ir muštynės.

1904 metais kilo rusų su japonais karas, nuo kurio bėgdami nemažai ir Lietuvos vyrų atvyko į Ameriką. Tik į tokį mažą miestelį Putpelę pribuvo ant syk keliolika grinorių. Tas padaugino netik miestelio lietuvių skaitlių, bet ir parap-

jonų skaitlių, o dėl to džiaugėsi klebonas. Naujai pribuvę greitai "suamerikonėjo" ir prisitaikė prie esamų sąlygų: sykiu su kitais girtuokliavo, blevyžojo ir neatsiliklo nuo kitų muštynėse. Iš visų jų pribuvusių grinorių tik Petras Palšunaitis neprisidėjo prie "amerikonų."

Petras jau buvo atitarnavęs caro kariuomenėje. Vyras virš šešių pėdų aukščio, gražiai nuauags, lėto būdo, mažai kalbant ir davatkiaškai religingas, ką jam lygų buvo nelengva rasti. Petras nuo pribuvimo į Putpelę dienoms kaip kasykla nedirbdavo ir šiaip visą atliekamą laiką praleisdavo besidarbuodamas bažnyčioje ir aplinkui bažnyčia. Jis vienas aptvėrė aplink bažnyčią gražią tvorą; jis išvalydavo bažnyčią, atlikdavo visus kitus darbus, net, reikalui prisiejęs, būdavo zakristijonu, tai yra, užžėbdavo ir užgesindavo žvakes. Dėl šito Petro darbo kas, toks jį pavadino žvakmušiu. Tuojau miestelio lietuviai ir pradėjo jį vadinti jau ne Petru, bet žvakmušiu.

Petras nors ir ne piktas, iš sykio biskų pyko, argumentavo sakydamas: "Aš žvakes užgesinu, o ne užmušu, todėl aš ir negaliu būti žvakmušis." Bet tuojau persitikrino, kad nėra galima visiems turais uždaryti, todėl geriausia yra tai nekreipti dėmesį į jų kalbas.

Kaip jau yra sakoma, kad laikas ant vietos nestovi, o ypač, jeigu žmogus yra užimtas darbais, darbeliais, tai laikas šuoliais bėga. Taip buvo ir su Petru. Jis sykiu su vienas pradėjo skaitliuoti savo metus ir suskaitė virš trisdešimtų. Po tam jis mąstė rimtai, kad jeigu jis nenori palikti senberniui, tai ilgai nelaukęs turi susirasti sau merginą ir apsviesti. Susiradimui merginos Petru ilgai galvą ne-reikėjo varginti, nes jis jau senai turėjo akį ant Onos Barščūtės, kuri buvo tik kelis metus už jį jaunesnė, netolima kaiminka iš Lietuvos ir taip jau dievobaiminga kaip ir jis.

Ona trys metai atgal pribuvo iš Lietuvos į Putpelę pas brolių Antaną. Iš syk dėl jos jauniškių buvo net perdaug. Vieni per piršlius, kiti patys kalbino ją apsviesti. Bet Ona buvo įsimylėjus į pas brolių esantį burdingierį Vinčą Zirnėlį ir pilnai tikėjosi, kad jis prašys jos rankos, todėl visiems kitiems atsakė "ne." Zirnėlių vietos lietuviai vadindavo "airišiu." Jis su airišiais draugaudavo ir ne labai norėdavo lietuviškai kalbėti. Onos klaida buvo, tai kad "airišis" da nesvajėjo apie apsviedimą, o antra, jeigu jis ir būtų vedęs, tai ne grinorką tik iš Lietuvos. Iš pradžių buvo daug jauniškių dėl Onos, o kiek vėliau nei vieno. O čia pas brolių gyventi ir valgyti jo sunkiau uždirbtą duoną ilgai nebuvo galima. Tai Ona, per Amerikoje augusią lietuvaite, gavo darbą už tarnaitę pas pasiturinčius senus vyrą ir jo žmoną amerikonus, tolakai nuo Putpelės.

Čia Ona greitai pramoko kalbos; senė ją išmokino kaip gaminti maistą ir kitokių darbus. Darbo nebuvo daug ir seniai ją laikė sau lygia, tai Onai toks gyvenimas patiko ir dalnai jautėsi užganėdinta. Tik kaip kada ją sukratydavo mintis, kad čia begyvenant yra maža proga apsviesti, gali prisieiti palikti senmergei.

Ona dažnai sekmadieniais gatvekarium atvykdavo į Putpelę, į bažnyčią. Po pamaldy, kaip kada, užėdavo pas brolių, o po tam vėl gatvekarium vykdavo namo. Vieną sekmadienį Onai išėjus iš bažnyčios priėjo Petras ir pasisūlė ją palydėti pas brolių, kuris gyveno kitam gale miestelio. Ona su šypsą tą priėmė. Tai buvo pradžia gegužės mėnesio, viena iš tų gražių dienų, kuri, rodos, visus, kas gyvas, kviečia ją gėrėti. Petras ir Ona išlėto eidami kalbėjo apie bažnyčią, apie tik praejusią šaltą žiemą, apie Lietuvą, ir pasiekė brolio stubą. Čia jau rado pietus prirengtus, ir brolienė pakvietė abudu prie stalo.

(Bus daugiau)

Detroito Kolumna

REIKALE ALDLD 10-to APSKR. MARŠRŪTO

Maršrūtas prasidėjo su lapkričio (November) 14 d. ir baigėsi su lapkričio 23 d. Kalbėtoju buvo "Laisvės" redaktorius d-gas R. Mizara. Maršrūtas pasisekė pušėtina gerai. D-gas R. Mizara visose kolonijose pasakė geras prakalbas. Už jo sunkų darbą Apskrities valdyba taria širdingiausiai aciu! D-gas Mizara yra vienas iš geriausių draugų. Jis išpildė Apskrities prašymą, apvažinėjo visą Michigano valstiją pasakydamas nuosirdžias prakalbas.

Brangus Drauge, mes nežinome nei kaip Jums atsimokėti.

D-gas Mizara atvažiavęs į Detroitą sakė, kad dvi kuopos yra apsielidusios: nesuren-gė prakalbų. Tai Muske-gono ir Saginaw. Labai prasti kuopų sekretoriai, jei negalėjo surengti prakalbų.

Apskrities valdyba gavo vieną iš geriausių kalbėtojų, o kuopos nekreipė dėmesio. Tai negerai taip daryti. O kaslink suvelavimo maršrūto, tai aš raportuosiu suvažiavime kodėl tai įvyko.

Detroito buvo surengtas bankietas pastikimui d-gas Mizaros. Reikia pasakyti, kad bankietas nebuvo taip pasekingas, kaip turėjo būti, veikiausia dėlto, kad praėjusiais metais Detroito publika buvo suvilta. Visi laukė d-gas Mizaros, o sulaukė d-gas L. Prūseika. Galbūt manė, kad ir šiemet Apskrities apgauso publika. Bet šiemet Apskrities neapgauso publika. D-gas Mizara kalbėjo bankiete. Jis pasakė labai naudingų dalykų kaslink pirkimo namo, ir kitų. Ragino nusipirkti šerų. Šerą nusipirko Detroito Draugijų Sąjūdis. Pirkto ir nekurie pavieniai draugai.

Bankietas buvo labai gerai prirengtas, gaila, kad publikos nedaug buvo. East-saidė darbuos gerai. Moterys prirengė gardžią "Chop Suey" vakariene. Už tai kreditas priklausė draugėms Steponavičienei, Varnackienei ir Smalstienei. Jos dirbo sunkiai per visą dieną, už ką aš, vardu ALDLD 10-tos Apskrities valdybos tariu širdingiausiai aciu. Jos sunkiai dirbo.

Prakalbos Detroito Lapkričio 23 d.

Detroito prakalbos įvyko Lietuvių svietainėj ant 25-tos ir Vernor Hwy. Jas atidarė Apskrities pirmininkas, pranešdamas publikai, kad Moterų Choras nedainuos dėlto, kad mokytoja neatsilankė. O be mokytojos choras negali dainuoti. Pakviesdamas d-gas R. Mizarą kalbėti, pirmininkas pareiškė:

"Šiemet 10-ta Apskrities neapgauso publikos! Šiemet turime d-gas R. Mizarą, 'Laisvės' redaktorių."

Draugas Mizara pasakė įdomią prakalbą. Jis kalbėjo dviejose temose: pirmoji temoj apie pasaulinius įvykius pasakė daug ko naujo.

D-gas Mizara yra vienas iš geriausių kalbėtojų; kal-

ba nuosekliai, turi malonų balsą; klausytojams ne nuobodu klausytis. Visi nori, kad d-gas Mizara kuoliugiausiai kalbėtų. Jis ir kalbėjo per dvi valandas, primindamas kaip buvo sumuštas fa-fazimas ir kaip dabar rengiamasi užpulti Sovietų Sąjungą, buvusią geriausiai talkininke šios šalies.

Buvo trumpa pertrauka, kurioj rinkta aukos padėngimui lėšų. Surinkta \$69.12. Ant galo bus paskelbta aukautojų vardai.

Antroj temoj d-gas R. Mizara kalbėjo apie šios šalies padėtį, ragino visus būti gerai pilieciais ir prisirengti prie prezidentinių rinkimų, kad išrinktu gėra prezidentą ir progresyvi kongresą. Pabaigoj d-gas Mizara labai tinkamai atsakinėjo į visus klausimus.

Aukautojų Vardai

Gustaitis aukavo \$5. A. Gabralitis aukavo \$2. Po \$1 aukavo: Smalstienė, C. Nausėda, P. Lyben, P. Užumaris, K. Ramanauskas, Radzevičius, K. Lėtvinas, J. Aldon, Tvarijonas, Metelionis, Jurkevicienas, D. Vala-vičius, P. Raily, J. Musteikis, Pauls, K. Vytas, J. Jakas, C. Juodaitis, Laukaitis, D. Starr, P. Idgus, Svirplienė, F. Gendvilas, Dapšys, J. Ginitaitis, N. Astrauskienė, Wm. Udras, Z. Dantienė, J. Morkūnas, J. Gugas, F. Mičickas, N. Grabauskas, O. Vaitekūniūnė, A. Klimavičienė, Pijus Giedris, P. Jekūnienė, M. Mározas, K. Balūnas, G. Nausėda, S. Nakiėnė ir J. Klimavičius.

Po 50 centų aukavo: A. Sveikauskas, O. Adomaitienė, M. Andrulienė, A. Kuklis, M. Padolskis, V. Dabar-baras ir M. Juškauskienė, P. Vidrišnikienė, F. Petrušionienė ir J. Morkūniūnė.

Prie užbaigos, vardu 10-tos Apskrities visiems atsilankiusiems ir aukautojams už gausias aukas, aš, tos dienos pirmininkas, tariu nuosirdžiausiai aciu!

A. Dapšis.

Liūdnas Prisiminimas

Liūdna darosi prisiminus mūsų brangiausį draugą Stasį Staškoni, kuris po daug metų sunkios ligos mirė lapkričio 21 d. šių metų, palikdamas didžiausiam nu-lūdime myliną draugą Oną.

Staukonis ir sūnų Pranaš, posūnius Stasį ir Antaną ir Oną Casins su šeimos, kitas gimines ir draugus. Mirė sulaukęs vos 52 metus amžiaus.

Velionis Detroito apsigyveno 1916 metais, sunkiai dirbo ir rūpinosi savo šeimos sukūrimu ir jos laime, gerove. Labai daug dirbo ir kovojė CIO unijos tvėrime Lincoln dirbtuvėje, ir kitur progresyviame judėjime dirbo, rašė, veikė kaip galėjo. Per daug metų prigulėjo LLD 188 kuopoj, Ham-tramek, ir čia vis daug darbavosi, rašė į spaudą apie šios kuopos darbuotė ir reikalus.

Užtai jo šeimynai ir giminiams reikiame giliausią užuojautą jų sunkiose lūde-sio valandose, o jam reikia išlėtis amžinai ir ramiai šios šalies žemeleje.

LLD Narys.

LLD 188 KP. SUSIRIN-KIMAS
Šių metų paskutinis LLD 188 kp. susirinkimas įvyks 21 d. šio mėnesio Yemans svietainėje, Hamtramcke, ryte kaip 11-tą valandą. Turėsim gana daug svarbių reikalų. Turime sekantiems metams išrinkti valdybą ir kitų sumanyimų patiekti.

Užtai visi turi didžiausiai susidomėti, ateiti į šį susirinkimą ir prisidėti kuodau-giausiai prie veikimo mūsų kuopoje.

LLD Narys.

Minkštosios Anglies Produkcija

WASHINGTONAS. — Šiais metais minkštosios anglies produkcija pasieks 610,000,000 tonų.

Nėra jokio reikalo racionuoti anglį. Taip sako ir angliakasių unija.

Lietuvių Darbininkų Susiviejijimas

Tvirtaus Lietuvos Pašalpo ir Apraduos Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000
- Pašalpo į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15
- Visiems įstojimas velti.
- Mėnesinė mokėstis pigiausia
- Pirmia naujus narius nuo 2 metų, ka- 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo lelmą įrašyk. Išpildyk žėmtaus telpantė blankutė ir pasišk sekamo adresu:

Lietuvių Darbininkų Susiviejijimas
119 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

Aš noriu gauti informaciją, kaip patapti LDB nariu.

Mano vardas _____

Antraštas _____

VILNIES KALENDORIUS 1948 METAM

Kalendorius jau spausdinamas ir greitai bus gatavas. "Vilnies" Kalendorius bus įdomus. Jame telpa daug informacijų, eilėraščių, apysakų ir politinių straipsnių.

Tad kuopos ir pavieniai siųskite užsakymus platiniui. Visiems platintojams duodame 20%.

Kaina 50c.

Vilnies Administracija
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

GERIAUSIA KALEDINĖ DOVANA NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI (PLOKŠTELES)

Įdainavo LKM Choras

Visi perka kokias nors dainavas savo giminei, šeimos nariui ar draugui. Tai dabar, nuo senai lauktos lietuviškos dainos plokštelėse, galima gauti.

Dvi plokštelės po dvi dainas:
Viena, Kur Bėga šėsupė ir Jūra \$2.00
Antra, Karvelėlis ir Draugai į Kovą \$2.00.

Ši kaina be persuntimo
Kurie norėsite gauti į kitus miestus, turėsite damokėti persuntimo išlaidas.

Siųskite užsakymus "Vilnies" Administracijai
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Ivairus Nuotikiai Iš Elizabeth, N. J.

ELIZABETH, N. J.— Nors tik dalinai, bet visgi aš galėjau dalyvauti LDS III-cios Apskrities konferencijoje, kuri įvyko gruodžio 7 d. L. D. P. Klubu palatpoje.

Kaip man atrodė LDS III Apskr. konferencija buvo gana gyva. Gerai, gyvai buvo diskutuota įvairūs LDS ir kiti kasdieniniai reikalai. LDS III Apskritis gana tvirtai pozicijoje, nes turi savo ižde virš \$963 ir 948 narius.

Konferencijoje dalyvavo 36 delegatai nuo 16 kuopų. Ko trūksta, tai kad gauta visai mažai naujų narių šiam LDS vajuje.

Nutarta, kad LDS III Apskr. rūpintis žymia finansine dalimi prisidėti prie pasiuntimo nuo LDS kuopų iš Apskrities kuodaugiau siai delegatų į 1948 m. LDS seimą.

Nutarta duoti iš iždo \$75 trims dienraščio "Laisvės" vajininkams šioje apylinkėje.

Taipgi konferencija priėmė protesto rezoliuciją prieš federalį teisėją South Bend, Ind., kuris kėsinais atimti pilietybę nuo lietuvio Antoj Jay, ir jo gynimo reikalavimą pasaukta \$10.

O kitos dvi rezoliucijos buvo priimtos prieš Taft-Hartley įstatymą, ir reikalaujant panaikinti reakcinę Neamerikinį Komitetą.

Į LDS III Apskrities komitetą išrinkta še darbuotojai: Matulis, Skairus, Jakštienė, Stasiukaitis, Stasiukaitienė, Vertelienė ir Dainius.

LDS III Apskr. lėšomis delegatai buvo vaišinami veltui gerai pagamintais užkandžiais. Šiuos gerus užkandžius pagamino mūsų geros, darbušios LDS 33-cios kuopos draugės Bertha Makutienė, Lilian Seralienė, Margaret Tarasienė ir Thelma Makutienė. Beje, delegatai užmiršo "Vilnius" reikalus. Negerai.

Dabar mat yra madoj šelpti badaujančius europiečius. Išsteigta visokios organizacijos gražiai skambančiais vardais, akuratai kaip pas lietuvius.

Tulas newarkietis Hilaire J. Holder garsindavo vengrų reakciniuose laikraščiuose, kad va dabar Vengrijoj reikalinga tuojautinė pašalpa, tai siūskite per jo įsteigtą organizaciją "Handee Products Co."

Tai vienas katalikų kunigas Medard Medvedzky iš Bloomfield Hills, Mich., patikėdamas šiam avantūristui prisidant net \$4,000, kad nupirktų įvairius maisto produktus bei drapanų ir pasiūtų Vengrijon jo pažįstamiems kunigams.

Bet iš tenai gaves atsakymą nuo jo pažįstamų kunigų, kad jie nieko negave, jokių siūtų drapanų bei maisto.

Gavęs tokį atsakymą iš Vengrijos kunigas M. Medvedzky tuojau pranešė paš-

to viršininkams. Mošenikas H. J. Holder prisipažino, kad pasilaikė tuos pinigus kaip "paskola." O pats tapo sulaukytas po \$2,500 kaucijos ligi "grand jury" teismo.

Mes čia Elizabethėje ir turime savo rūšies Ne-amerikinį komitetą įsteigtą per Bayway Posto 260, Amerikos Legiono, o pirmininku to komiteto yra policijos leitenantas R. A. Barry.

Tai tas policijos šulys su kitais fašistuojančiais elementais pasinėmė sau galią tarti kas Elizabethėje gali vengti masinius rengimus, o kas ne.

Vietinė organizacija Independent Citizens League kartu su nacionale P. C. A. rengė masinį susirinkimą Dr. Frank Kingdonui ant gruodžio 16 d. Elka Auditoriume.

Bet pasidaravus tiems fašistiniams elementams svetainė tapo atsakyta. Tada ICL gavo kitą, Jefferson High School svetainę.

Susilaukta ir čia nemalonus, nes policijos leitenantas R. A. Barry ir konsilmanas J. W. Farley ir iš katalikiškų fašistuojančių eks-kareivių pareikalavo nuo miesto švietimo tarybos neduoti svetainės, pasiremiant tuo faktu, kad bus imama įžanga, ir kad tai komunistų frontinė organizacija.

Gruodžio 11 d. miesto švietimo taryba tą visą dalyką svarstė ir nežinia kuom tai dalykas užsisąbs.

Susirinkime dalyvavo virš 100 ypatų iš įvairių organizacijų ir šiaip užinteresuotų piliečių, kuriems rūpi palaikymas šalies konstitucijos.

Independent Citizens League pirmininkas Daniel Wagner pareiškė, kad ši organizacija yra grynai amerikinė įsteigta su amerikine programa ir pasmerktė fašistuojančius elementus, kurie nedalėdžia doriems piliečiams išreikšti savo nuomones viešai. Kad svetainė būtų neatsakyta reikalavo šie asmenys ir organizacijos: Dr. Cristian Gauss, buvęs dekanas Princetono universiteto. Arthur Garfield Hays nuo Civil Liberty Union, kunigas Charles A. Ross nuo vietinės First Presbyterian Church. Nuo Princetono, N. J., burmistro Minot C. Morgan, nuo CIO miesto tarybos Archer Cole, ir nuo CIO lokaly—United E. Machine Workers, nuo U. A. Workers local 595 Frank Witkus.

Vienas gudrus vyrukas trumpu laiku turėjo gerą pragyvenimą: pasirėdęs kuku eidamas per krautuves kolektuodavo almužnas. Bet nabagas užėjęs į vieną apytieką H. H. Golden ant Bayway, negavęs almužnos pradžioje baisiai kunigiškai keiktis-koliotis. O apytiekorius, netekęs kantrybės, pašaukė policiją, kuri jį areš-

tavo. O vieton almužnos gavo užsimokėti \$25 pabaudos. Elizabethietis.

Republikonų vadai, senatorius Taft ir kongresmanas Halleck, aiškina reporteriams savo partijos planą kaip sulaukyti infliaciją. Girdi, reikia tik gražiai paprašyti fabrikantų ir didžiųjų pirklių, o jie patys liuosnoriai numuš kainas. Valdžia, sako, neturėtų kisti į kainų kontrolę, nes tai būtų žingsnis link socializmo.

KĄ VEIKIA FLORIDOS LIETUVIAI

TAMPA, Fla.— Pirmas lietuvių piknikas šiemet buvo surengtas lapkričio 30 d. St. Petersburg, Floridjo, Gulf Port pakrantėje, prie Casino. Diena pasitaikė labai graži, saulutė maloniai švietė, vėjelis pūtė iš šiaurės ir priminė mums, kad šiaurinių valstijų gyventojai jau aplanko negeiginas svečias, šalioji žiemužė, kuomet čia mūsų gospadinės dėstė kalakutieną ant lėkščių ir dalino svečiams sėdintiems prie ilgo stalo po gražia pastoge pritaikyta lauko piknikams.

Dar visai mažai tūristų čia atvyko. Tik keli iš rytinės Philadelphijos ir pora iš Chicago. Kastas ir Frances Urnežiai tikrai palinksmo nuo pikniko dalyvius savo gražiomis dainelėmis. Būtų gerai, kad Roselando Aido Choras prisijūtų mums daugiau tokių dainininkų kaip Urnežiai, kurie savo draugiškumu moka sukelti gerą jėgą tarp žmonių. Mums laikas labai greit prabėgo su tokiais svečiais.

Čia į Casino susirenka tūkstantčiai žmonij. Ant estrados išėja dainininkas ir jam pradėjęs dainuoti visi jį paseka ir visoj apylinkėje skamba dainos. Apie 98 nuomščiniai susirinkusių yra seni žmonės ir jie sėdi per dieną ir dainuoja. Nekurie iš mūsų lietuvių pikniko kartas nuo karto nueina ir pažiūrėti į tą reginį; pasiklausoma masinių dainų.

Lietuviai gyvenanti St. Peterburge, kurie, nedalyvavo mūsų piknike, turi ko galėtis, nes būtų labai gražiai praleidę su mumis laiką ir gardžiai pavalgę kalakutienos.

Saulėi besileidžiant Urnežis pradėjo dainuoti "Namo, Namo." Jis taip gražiai dainuoja. Grupelė lietuvių susėdė į automobilių ir patraukė į St. Petersburg pas vilnietį Victorą Dzinzeletą užbaigti pikniką jo gražiam palociuje ir apžiūrėti buvusių racinėčių (Racine, Wis.) draugų puikus namus. Visi buvo draugiškai

stavo. O vieton almužnos gavo užsimokėti \$25 pabaudos. Elizabethietis.

VAKARŲ EUROPA PO MARSHALLO PLANU

Rašo R. Palme Dutt

Šio straipsnio autorius yra žinomas Britanijos pažangtis—RED.

Torių laimėjimai paskutiniuose Britanijos savivaldybių rinkimuose negali būti imami kaip grynai vietinis reikalas. Tie laimėjimai yra surišti su jėgos posukiu dešinin, kuris vykdomas visose "Marshallo valstybėse," kaip Europoje dažnai vadinamos šaly, kurios priėmė Marshallo planą. Kai kas tas valstybes dar vadina "Morgano imperija" ir taipgi "JAV kolonijomis."

Tie dešiniųjų laimėjimai Britanijoje yra dalis posukio, kurio pasekoje De Gaulle-Vichy koalicija Francūzijoje gavo 40% visų balsų. Apie du metai atgal De Gaulle buvo išvartas iš Francūzijos politinio gyvenimo. Bet šiais metais jis grįžo. Per jo naujos partijos įsisteigimo mitingą Stasburge ant platformos su juo stovėjo Amerikos ambasadorius. Komentary nereikia.

Dešiniųjų laimėjimai Francūzijos ir Britanijos rinkimuose Amerikos spaudoje atvirai pažymimi kaip Marshallo plano laimėjimai. Mes manome, kad kitas piknikas bus dvigubai didesnis, nors dar iki šiol nežinome kada ir kur jis įvyks.

Pakelyje visur matosi tuščių kambarių, taipgi ir mieste kambarių galima gauti. Praėjusią žiemą buvo kitaip. Niekur nesimatė tuščių kambarių netik čia, St. Peterburge, bet visoj Floridjo. Galbūt, kad gasolinio brangumas ir apribėjimas sulaukė nekuriuos tūristus, bet didžiojoji tai švenčių proga senesni žmonės mėgsta pasilikti tarp sąvju. Po švenčių tikimės susilaukti daugiau svečių.

"Vilnius" skaitytojai atvažiuavę į Floridją susiraskite čia gyvenančius lietuvius ir nepraleiskite progos su jais susipažinti, dalyvauti jų piknikuose ir neleiskit laiką vienai kur sustoję. Užtikrinam, kad jums bus labai malonu mūsų tarpe.

Alenutė.

Arėštavo "Daily Worker" Pardavėjus

PORTH ARTHUR, Tex.—Pradžioj gruodžio mėnesio čia arėstauti du "Daily Worker" pardavinėtojai. Arėstautus tyrinėjo per keturias valandas ir po to apkaltino tuos ramius piliečius valkytose. Civilijų Teisųjų Kongreso centro narys, advokatas Arthur J. Mandell iš Houston, Texas, pareiškė, kad negalint primesti kito apkaltinimo, visuomet primetama valkytystė. Bet arėštavimas aiškiai rodo peržengimą laisvo žodžio teisės ir tuomi pamatuosis advokatas-gynėjas.

Suimtieji yra nariai National Maritime Union, rimti žmonės ir vienatinis jų

savo užkariavimus laipsniškis, komis stadijomis... Kuo daugiau stadijų iš pradžios nesulaukia pasipriešinimo, tuo lengviau pravesti sekamas stadijas."

Ponai Marshallas ir Harrimanas, be abejo, studijavo tą frazė. Pirma jie po paskolos Britanijai skliautu pastatė tam tikras sąlygas; kad valiuos laisvės atėmimas; Zenevos sutartis buvo sulaužyta; Paryžiaus raportas, parašytas Europos vakarinųjų valstybių, tada Amerikos tiksliais nurodytas turėjo būti perrašytas; tada Amerikos kongresmanai būriais pradėjo atvykti ir "inspektuoti."

Ir taip laipsniškai Marshallo plano pravedėjai atima vis daugiau nepriklausomybės nuo tų 16 Europos valstybių, kurios į planą įsijungė. Tų šalių reakcininkai tai žino lygiai taip, kaip žino visi gyventojai, bet, kaip matyti, jie su tuo sutinka. Štai Britanijos kapitalo organas žurnalas "The London Economist" sako:

Kelios Marshallo pareikime išreiktos sąlygos savaime atstovauja daliną mūsų nepriklausomybės pažeidimą, bet taip turėtų būti.

Taip turėtų būti! Kaip greit tie poneliai išmoko Vichy kalbos, kaip greit jie pasiryžė tarnauti svetimiesiems!

Savo "Mein Kampf" puslapiuose Hitleris vienoje vietoje sako:

Tauta, kuri praranda savo charakterio stiprumą, kas visuomet atsiduoda su tauta, kuri snvarniai ateisako savo nepriklausomybės dalies, vėliau jokiuose suvaržymo aktuose neranda pakankamo reikalo pasipriešinti.

Taip, ponai iš "Economist" ir gerai pasimokino iš Hitlerio.

Ta "Filantropija"

Pasižiūrėkite į tą filantropiją, kuriai tiek daug asmenų dar tiki esant Marshallo plane. Marshallo plano siekliai yra atvirai politiniai ir strateginiai. Harrimano pranešime sakoma:

Amerikos interesai Europoje negali būti matuojami vien ekonominiame prasmėje. Tie interesai taipgi yra strateginiai ir politiniai. Mes visi žinome, kad pasulyje dabar egzistuoja dvi priešingos ideologijos. Viena yra sistema, kurioje individualinės teisės ir laisvės yra apsaugotos. Antra yra, kur geležinės valstybės disciplina tas laisves panaikina.

Štai Harrimanas viską paprastai išdėsto: "individualizmas," kas reiškia kapitalizmas prieš socializmą ir komunizmą. Jo raportas toliau sako, kad Marshallo plano tikslas yra "nugalėti komunizmą."

Kur čia ta "filantropija"? Žinoma, apie ją negali būti nei kalbos.

Tie liberaliniai elementai, kur jie nebūtų, kurie remia Marshallo planą, tik save ir kitus apgaudinėja.

TRUPINIAI

Iš Austrijos pranešama, kad socialdemokratai yra pasirengę atgaivinti savo karinaij sportinę organizaciją, kuri prieš karą buvo žinoma po Schutzbund'o vardu (Schutzbund reiškia "Apsaugos Sąjunga").

Si organizacija buvo kariniai-sportinė, kurioje darbininkų jaunimas buvo fiziškai mokinamas ir taipgi rengiamas savisaugai. Schutzbund'as buvo ir ginkluotas.

Dešinieji socialdemokratai, kurie dabar valdo partiją, skelbia, kad tos atgaivintos organizacijos uždavinys bus kovoti prieš komunistus. Jei toks bus naujo Schutzbund'o tikslas, socialdemokratai tuomi teršia šios organizacijos senas garsias tradicijas.

Nors visuomet socialdemokratų rankose, Schutzbund'as suvaidino gam teigiamą rolę Austrijos darbininkų gyvenime. Kas neatmena 1934 metų, kuomet Schutzbund'o ginkluoti darbininkai vedė kruvinas kovas prieš Dolfuso klerofašistus Vienos, Linzo ir Gratzto gatvėse?

Kuomet fašistams pasisekė užgniauzti Austrijos demokratiją, kuomet schutzbundistai buvo nugalėti, šimtai jų buvo priimti kuo draugiškiausiai Tarybų Sąjungoje. Dalis jų vėliau vyko į Ispaniją, kur jie kovojo tarptautinės brigados eilėse.

Austrijos socialdemokratų per ilgus metus stovėjo kairiajame antro internacionalo sparne. Tuo atžvilgiu jie žymiai skyrėsi nuo savo kolegų šiaurėje, nuo Vokietijos Noskių, Scheidmanų ir Severingų.

Bet dabar, kaip atrodė, iš ty Austrijos socialdemokratijos tradicijų, iš "Raudonošios Vienos" pas juos veiki nieko neliko. Kovingsienij perėjo pas komunistus, o tie, kurie liko socialdemokratų eilėse, neturi jokios moralinės teisės vartoti Schutzbund'o vardo savo atnaujinti organizacijai, kurios tikslas bus skaldyti darbininkų gretas.

V.

Atakuoja Amerikos Imperialistus

PARYŽIUS, Gruo. 18.—Didžiuliam masiniam susirinkimui, kurį suorganizavo Komunistų Partijos, jos sekretorius Jacques Duclos aštriai kritikavo jankių imperializmą.

Jis nurodė, kad Vichy režimo šulai, kurie karu metu buvo hitleriniai kvilvingai dabar pasidaro Amerikos vasalais. Skirtumas tik tame, kad seniau jie sakė "ja", o dabar "yes".

Solidarumo Konvojus

ROMA, Gruo. 18.—Milano industrialiniai darbininkai renka aukas, kurios bus pasiųstos Pietų Italijos darbininkams.

Bus suorganizuoti "solidarumo konvojus"—ilga procesija trokų ir auto—prikrautų dovanomis iš to industrinio didmiesčio.

BRIGHTON PARK

Pasekinimas Buvo LDS 76 Kp. Susirinkimas

Praeitas LDS 76 kuopos susirinkimas buvo gausus nariams, gal dėl to, kad jis buvo priešmetinis, ir jame buvo renkama kuopos valdyba 1948 metams.

Kuopa reikiška sirdingą padėką savo nuosirdžiams gausinėjams, kurios tiek daug darbo įdėjo laike rengtos turki vakarienes. Tos vakarienes pelnas skirtas "Vilnies" naudai. Dar dadėjus ir nuo kuopos, viso "Vilniai" įteikta \$25.

Turėtų ir kitos LDS kuopos pasėkti musikę ir pamėti darbininkiską dienraštį "Vilni".

1948 metams išrinkta nauja kuopos valdyba iš šių narių: pirm. B. Krichen, vicepirm. J. Diglis, fin. rašt. J. B. Jusevicia, prot. rašt. P. Dauderis, išdinknu A. Grina, kasos galdininkas F. Urasky ir M. Kirsutkienė, ligonių lankytojos F. Urasky ir M. Kirsutkienė; daktaras kvotėjas Dr. T. Dundulis.

Ateinantis kuopos susirinkimas bus metinis, jame bus išduotas abelus metinis raportas iš abelus mūsų veikimo. Prašome visų narių jame dalyvauti.

Beje, sekantis mingas atsibus sausio 7 d., 7:30 v. v., Hollywood Inn svet., 2417 W. 43 st.

Lauksime skaitlingo susirinkimo.
Prot. Rašt. P. D.

Traukia Komp. į Teisma Už Paleidimą iš Darbo

Robert J. Schnaitman, 2150 Arthur ave., traukia Pfaelzer Bros. Meat Packing Co., į teisma. Jis surado, kad jo kontrakte yra įrašyta, kad kompanija jam duosianti darbą iki jis gyvas bus. O dabar sulaukus vos 52 metų, jau buvo paleistas iš darbo.

Schnaitman ieškinis irgi nemažas. Viso jis reikalauja iš kompanijos už paleidimą iš darbo \$175,000. Jis sako, kad jis tokią sumą būtų uždirbęs, jei dar būtų dirbęs 13 metų. Be to, jis reikalauja iš tos pačios kompanijos \$20,000 už jam padarytą rūpestį, nesmagumą, sarmatą ir kitokius jo sveikatą žeidžiančius dalykėlius.

Patrauktas į Teisma Namu Savininkas

Hans Bjordal, 2027 N. Sawyer ave., likosi patrauktas į teisma už melagingą reikalavimą. Prieš kiek laiko, jis patraukė į teisma savo nuomininką E. Logerquist, reikalaujamas, kad jis apleistų butą. Teisme Bjordal prisiego, kad jis pats norįs tam bute apsigyventi. Bet išmetęs Logerquist tą butą kitam išnuomavo. Be to, buvęs nuomininkas sako, kad Bjordal yra iš jo išreikalavęs \$3,000 rendomis, daugiau negu priklausė.

Pažadėjo Rūpintis

Penktadienį, Chicagos miesto majoras Kennelly laikys susirinkimą su Miesto Tarybos nariais, kad išdirbtu planus, kaip apretinti pertirštai negrais apgyventas vietas. Majoras sako, kad toks sausakimšai susispaudimas yra gairių priežastis ir daug gyvasčių prarandama.

Reikia tikėtis, kad šis reikalas nepaiks vien planavimas, o bus tikrai pagerintos esamos sąlygos negru apgyventose apylinkėse.
Rep.

SVEIKINU POLICISTAŲ UŽ NUŠOVIMĄ PLĖŠIKO

Sgt. Frank Pape nušovė 3 žmonių nušovėją Thomas Daley, už tai jis gavo pagyrimą.

Daley draugai, L. Fentress ir J. Morelli sako, kad T. Daley nušovė tris žmones, o du pašovė.

Teismas ir jury sako, nešūrint, kad jie visą bėdą užmeta ant nušovėjo, bet ir jiems gali grėsti mirties bausmė.

DU CHICAGIEČIAI PARODUOJA SAVO GAMINIUS

Šiomis dienomis yra išstatyti John Fabion ir Pattison dailės kūriniai Art Institute, Chicago art kambaryje. Jų kūriniai pripažinti kaip dailininkų. Beje, įdėtu buvo kariškoje tarnyboje, tad daugiausia ir jų piešiniai bet statulos turi karą nors arčiau armijos.

BEMIEGANT APOVOGE

Donald Gable, 1866 Sheridan Rd., ramiai sau miegojo, kuomet vagiliai įsibrovė į jo butą ir išnešė auksinius daiktus, drabužius ir dar \$15.00 pinigais. Beje, su juo kartu miegojo ir jo draugas, bet nei vienas negirdėjo, kaip vagiliai apvogė juos.

ROSELANDO ŽINIOS

Naujų Metų Patiktuves Roselandiečiai turės proga linksmai ir draugiškai patikti Naujus Metus. Patiktuvių puotą rengia Chicagoje išeinantis pažangus savaitraštis "The Star". Aukščiau minėtas Naujų Metų patikimo parengimas atsibus gruodžio 31 d., 8 v. v., Lietuvių Kultūros svet., 10413 So. Michigan ave.

Prašome visų roselandiečių dalyvauti parengime ir bendrai pasitikti Naujus Metus.

Ižangos tikietas vos \$1.50. Bus puiki muzika šokiams ir įvairių vaišių.
Komitetas.

Pamatykimė Europinį Judį

Rytoj, gruodžio 21 d., Lietuvių Kultūros svetainėje, 10413 So. Michigan ave., bus rodomi spalvuoti iš Europos judžiai. Juos rengia rodyti Amerikos Lietuvių Politikos Klubas, 9 wardo. Aukščiau minėtas judis

atvaizduoja 16 Europos valstybių sporte, mene ir dainose kultūrinį pakilimą. Kas lietuviams svarbu, tai kad ir Lietuvos menininkai jame užima žymią dalį.

Tikime, kad netik klubičiai, bet ir abelnai Lietuvos skaitys sau už pareigą dalyvauti ir pamatyti tą įvairų, spalvuotą ir menišką judį.

Po judžių bus šokių prie puikios orkestrės, taip pat netruks vaišių.

Ižanga vos 50 c. Lauksime skaitlingos publikos.
Rengėjai.

Kritikuoja Aprašymą "Klampynės" Vaidinimo

"Vilnies" antradienio laidoje tilpo aprašymas vestalo tyrimo "Klampynės". Iš visko atrodo, kad rašto autorė pasirašiusi Dalyvė, yra "V" redakcijos narė, arba įgaliotinė. Kitaip vargiai būtų tapę autoritetiškai nukalbėjusi.

(Redakcija neįgalio taip ar kitaip rašyti apie vaidinimą. Leidžiame rašyti, kaip kas supranta ar nori: Red.)

Dalyvės pasakymas: "Perstatė geriau negu bile veikalas yra buvęs perstatytas Chicagoje", yra neteisingas.

Ne dėlto, kad "Klampynė" būtų perstatyta blogai, bet dėlto, kad Chicagos lietuvių, kurie lanko gerus perstatymus yra matę geresnių perstatymų ir, žinoma, geresnių veikalų. Jeigu Dalyvė norėjo garbės medalius dalinti, reikėjo padaryti viso veikalo recenziją, nurodant geras ir blogas puses, o ne šaukti Bravo! Nuo pradžių iki galo, rodo, ten nei mažiausios klaidos nebūtu buvę. Gerai žinau, kad nei vienas geresnis lošėjas tuščios garbės nenori, bet pageidauja konstruktyvės kritikos.

Už kritiką piksta tiktai "popieriniai artistai", kurių nemažai pridirba tokie raštai, kaip Dalyvės.

Atiduoti didžiausį kreditą šokėjoms ar dainininkams, kurių rolė palyginamai buvo maža, o užlyti lošėjus, kurie praktikoje per visą veikalą, irgi keista logika. Pagaliau reikia klausiti, kodėl tokią reikia — didelė permaina? Buvo kritikuota "Birutė", "Mart" ir dar keletas veikalų. LMS Festivalio Brooklyne dalyviai buvo kritikuojami, o "Klampynė" tik bravo šaukiama?
Ignas.

Gubernatorius Atlankė

Illinois gubernatorius D. H. Green, asmeniškai įteikė 3 čekius vertės \$900, trijų karių, žuvusių Antrame Pasauliniame kare motinai, Mrs. Mary Powicki, 1338 W. 50 st.

Green paskambinęs Mrs. Powicki buvo duris, belaukdamas atsakymo, buvo apotomas laikraščio korespondentų. Jo vizitas plačiai apšaromas dilapiuose. Mrs. Powicki priėmė čekius, bet aišku, kad jos širdis šauktė šauktė, gražintik man stūnas, o ne pinigus.

IŠ LDS 2-ros APSKRITIES KOMITETO POSĖDŽIO

Gruodžio 18 d., įvyko LDS 2-ros apskrities komiteto posėdis. Iš valdybos raportu pasirodo, kad komitetas dirba palei išgalės LDS gerovei. Veik visos Chicagos LDS kuopos atliktos ir tartasi su kuopų valdybomis apie paspartinimą vajuos eigos.

Parengimo komitetas raportavo, kad smarkiai rengiamasi prie Naujų Metų patikimo bankieto, kurį rengiame bendrai su LDS Vidurvakarinų valstijų jaunimo komitetu ir LKM Choru.

Minėtas bankietas atsibus gruodžio 31 d., 8 v. v., Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st. Ižangos tikietas į bankietą bus \$1.75. Valgių bus įvairių, pradedant su kalakutienu ir baigiant lietuviškosios dešonimis.

Kalbant apie kuopų darbuotę, drg. J. Gelgudas, kuris dalyvavo varde LDS 129 kp., pranešė, kad turėtume daugiau rūpintis kuopų padėtimi. Jis pažymėjo, kad kuopa, kurioje jis priklauso, daugumoje susideda iš narių, kurie gyvena kitose kolonijose, ir dėl to, sunku su išrinkimu valdybos.

Aidona Povejonytė raportavo, kad ji atlinkusi jaunimo kuopas. North Sides jaunimo skyrius gražiai darbuojasi, bet į jį susirinkimus reikėtų lankytis ir Apskričio Komiteto atstovams, nes tūliems jaunuoilams išrodo, kad LDS sportininkai, nors ir nėra pilni LDS nariai, turi lygias LDS nario teises.

A. Povelonytė ir F. Yurgeliutė raportavo, kad LDS 202 kp. (Sparks) turėjo susirinkimą, kuriame išrinkta nauja LDS valdyba, ir kad M. Vasiliauskienė, (F. Yurgeliutės motina), paruošusi susirinkimo dalyviams vaišes.

Vidurvakarinų Valstijų LDS Jaunimo komiteto raportą davė Povelonytė ir Yurgeliutė. Jos žymėjo, kad minėtas komitetas turėjo posėdį ir išrinko valdybą. Jos žymėjo, kad jaunimas nusitarė daugiau dirbti LDS auginime. Reikia tikėtis, kad mūsų jaunimas savo tarimą įvykdys gyvenime. J. Skerdytė raportavo, kad jai lankantis Pietų Illinois dalyje, teko patirti, jog didelė didžiama LDS jaunų narių gyvena: Chicagoje, Detroito ir Clevelande. Ji siūlė jaunimo komitetui susirašinėti su tų kolonijų

J. ir J. Casko
IŠLEISTUVIŲ BANKIETAS
Šeštadienį, Gruodžio 20-tą Dieną
Vilnies Svetainėje
3116 So. Halsted St. 8-1/2 val. vakare

Prašome Chicagos lietuvių publikos, o ypač Casko draugus ir pažįstamus atsilankyti į šią išleistuvių puotą ir atsiveiktis su sirdingais pažangųjų organizacijų veikėjais, kurie pastoviai išvyksta apsigyventi Kalifornijoje. Lauksime skaitlingos publikos.
Kviečia Draugijų Komitetas.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINYČIA
6901 S. Wentworth Ave. 155 W. 69th St.
Saukit per telefoną: STEwart 2454 arba HUDson 2224

Aidona ir Antanas Gužauskai užlaiko visokių kvietimų. Jums nereikia važiuoti, tik pasaukite telefonu, o mes jums pristatysime. Kvietimų kočių tik reikia — mylimiems, vestuvėms, bankietams, laidotuvėms ir dėl visokių kitų parengimų.
A. ir A. GUŽAUSKAS, Sav.

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS KVIETKININKAS
VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS

2316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

VITA - MOR
High Potency
3 Complex Capsules

Veikta tiesiog maigikai ant nervų ir besilaicanciu pavargusiu — šadine prižiūdiama ir suteikia daugiau energijos.

Bet. 100 \$3.25 Bet. 200 \$6.00

UNION DRUG CO.
Dabar Eina Išpardavimas
35th and Halsted

FELIX YAKAITIS
Nauja Lunch, Tavern ir Liqueur Krautuve
3558 S. Halsted St.
Visokių gėrimų dėl visokių partų, bankietų ir šlap suręgiu. Pristatysiu ant pareikalavimo. Saukit VIRginia 2470 F. Yakaite, Sav.

URBA Gėlininkas
4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5800 or 5870
Gėlis Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams.

Monarch Liquor
LIETUVISKAS ŽYDUKAS
3529 S. Halsted St.
Phone YARDS 6954

VEGEL'S TAVERN
ALUS-VYNAI LIKERIAI
Cia Tikri Draugai Susitrenka
A. Vegel, Sav.
Tel. Calumet 5982 3292 So. Halsted St. Chicago, Ill.

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
Anthony B. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Dvi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumai

6812 S. Western Ave. Chicago Telefonas GROvehill 0142
1410 S. 50th Avenue Cicero Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stovici

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos Laidotuvių Direkcijos Asociacijos

Turime Kopyčias .. Ambulanso Patarnavimas
Visose Dienų ir Naktį
Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: VIR. 6672-3 2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
16621 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULLman 9661

PETER P. GURSKIS
Mūsų Kopyčias Air-Conditioned
639 WEST 15th STREET TEL. SEEley 5711
Vienas ir pusė bloko i rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusė.

ŠIANDIEN VISI DALYVAUKIME ATSISVEIKINIMO PUOTOJE

Gruodžio 20 dieną, 8 v. v., "Vilnius" svetainėje, įvyks labai šaunus išleistuvių bankietas. Jame bus atsisveikinta su senais ir širdingai pažangiųjų organizacijų nariais J. ir J. Casko, kurie išvyksta pastoviai apsigyventi į Kaliforniją.

Casko išleistuvių puotą rengia Draugijų Komitetas. Apart skanių vaišių, mūsų mylimos dainininkės, Konstancija Abekienė ir Agotėlė Kenstavičienė pildys dainų programą, joms akompanuos Onutė Petrutienė. J. Misevičia paruos muziką šokiams.

Trumpai pasakius, šis išleistuvių vakarėlis bus vie-

nas iš gražiausių. Netenka abejoti, kad jo dalyviai bus pilnai patenkinti, nors gal ir nebus smagu atsisveikinti su gerais draugais, tačiau žinant, kad jie važiuoja į šiltą kraštą, negalima jiems to pavydėti. Tik turėsime palinkėti geriausias kloties naujoje kolonijoje. Be to, palinkėsime, kad jie ir ten nulykę širdingai darbuotųsi.

Dalyvavimas šioje išleistuvių puotoje, ne vien bus atsisveikinimas su Casko, bet bus kartu parama pažangios spaudos. Tad visi dalyvaukime.

Draugijų Komit.

ŽUDESĖ DĖL MEILĖS

Robert Koss, 16 metų berniukas sužinojęs, kad jo mylimoji Miss D. Landis draugauja su kitu vaikinu, pasiėmė nuodų. Koss randasi rimtoje padėtyje. Jo numylėta sako, kad jai gaila, jog tas atsitiko, bet ji negali jo mylėti.

tėvai juo didžiuojasi ir džiaugiasi. O Antanas Valukas "užfundijo" jam du "Vilnius" šėrus, pamokėdamas \$20.00.

Kada užags ir pradės skaityti, tai turės savo laikraštį.

APIPLĖSĖ 30 TAXI VAIRUOTOJŲ

Charles Byers, 3519 Franklin Blvd., pagautas policijos prisipažino, kad per trumpą laiką jis apiplėšė net 30 taxi vairuotojų.

Byers yra jaunas vyrukas, vos 24 m. Jis dirbo prie gatvekarių vairavimo.

Kviečia į Vaikučių Parę

Mes kviečiame visas mergaites ir berniukus, kurie esate dalyvavę AZVD pamokėse ir tuos, kurie norite prisirašyti į mūsų draugijėle, dalyvauti mūsų Kalėdų Parėje, šeštadienį, gruodžio (Dec.) 20 d., 2-ąją val. popiet.

"Santa Claus" jau prižadėjo būti ir visiems žadėjo dovanėlių duoti.

Bus mažą programėlę, kurią išpildys Ateities Ziedo Vaikų Draugijėlės nariai. Bus šokiai, dainos ir žaislai. Laimėtojai gaus kitą dovanėlę.

Argi neatrodė, kad visi, kurie dalyvauja, turės smagią parę ir kurie nebus vėliaus galėsi. Tai neužmirškite šį šeštadienį būti Mark White Square svetainėje, 29th ir Halsted st. Tėvai, kurie turėsit laiką, ateikit ir pasižiūrėkit kaip jūsų mažiečiai linksmisinais.

G. S.

Šiandien Laidoja Žuvusį Karį

Ziauriame kare prieš fašizną žuvo jaunutis, vos 22 metų sulaukęs, Edward Pučkorius, birželio 7 d., 1944 m., Francūzijoje. Jis kaip ir daugelis jaunuolių išėjo ginti savo tėvynės ir viso pasaulio demokratijos, kur ir likosi nukirsta jo jauna gvybė ziaurių nacių kulokos.

Edwardo Pučkoriaus palaikimą atvežti į Chicagą. Jis

buvo pašarvotas L. Bukausko koplyčioje, Roselande. Šiandien, gruodžio 20 d., 10 v. ryte, bus palaidotas su militariškomis apeigomis, Lietuvių Tautiškos kapinėse, prie savo brolio Vytauto, kuris mirė 1937 m., sulaukęs vos 18 metų.

Skaudu ir liūdina priminti, kad drąsus karžygis turėjo žūti pacioje įganystėje, nuo ziaurių išgamy kulkos. Bet kas įvyko, tai tik galime prisiminti ir sudėti pažadus, kad daugiau tas nepasikartotų.

Vienas, kas lieka pasakyti, tai kad mes reikiame didžiausią užuojautą karžygo tėveliams, Juozui ir Valerijai Pučkoriams, jų didžiausiam liūdesyje ir širdgeloje.

Atminkite, kad plati Amerikos lietuvių pažangi visuomenė liūdi kartu, netekusi jauno karžygo Edwardo asmenyje.

Tebūna ramu tam karžygiui išėsti gimtosios šalies žemelėje, Lietuvių Tautiškos kapinėse, o mes minėsime tuos vardą, kaip demokratijos gėinį!

V.

Is LKM Choro Darbuotės

Gruodžio 16 d. įvyko LKM Choro pamokos. Reikia pasakyti, kad po didelės darbymetės, kurią kankiečiai turėjo, prisidedami su melodingomis dainomis išpildydami veikale "Klampynėje" dainų programos dalį, kuris buvo perstatytas gruodžio 14 d., Sokolių svet. mažai kankiečių atėjo į pamokas. Be to, gal ir Kalėdų artėjimas prisidėjo.

Nežiūrint neskaityto dainininkų dalyvavimo pamokose, mūsų choro mokytojas Juozas Kenstavičius pradėjo mokinti operetę "Kornevilio Varpai".

Parengimų komisija raportavo, kad prisirengimo darbas prie patikimo Naujų Metų bankieto, kurį rengiame bendrai su LDS 2-ra Apskritimi ir jaunimo komitetu, eina pilnu tempu. Kankiečiai pasidėjo tame bankiete pildyti dainų programą, taipgi kviečia dainuoti cicerietes duetistes, A. Dočkienę ir C. Stanevičienę.

Sekandios choro pamokos atsiubs gruodžio 23 d., Lietuvių Auditorijoje. Visi dainininkai būkime pamokose, kad galėtume tinkamai pasiruoti Naujų Metų bankiete pildyti programą.

Beje, po pamokų bus susirinkimas, kuriame turėsime choro valdybos rinkimą. Būkime visi pamokose ir susirinkime.

širdukas.

NETOLI NUBĖGO

Banditas užpuolė Dr. Milton Streuter ir atėmė iš jo \$20.00 ir automobilį Dr. Streuter iš karto bandė priešintis, bet pagrasintas bandito mirtimi, pildė įsakymus.

Banditas sugrįžo su vogtu automobiliu į vidurmiestį. Policija pasekė jį ir suėmė. Pasirodė, kad tai būta George Barnard, kuris įkalintas ir laukia teismo. Prastos jam bus Kalėdos.

Liaudies Teatro Susirinkimas

Prašome visų Liaudies Teatro narių ir abelnai meno mėgėjų dalyvauti Liaudies Teatro susirinkime, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 21 d., "Vilnius" svet.

Susirinkimas prasidės punktualiai 2 v. popiet. Jame bus apdiskutuota eilė svarbių klausimų. Ypač skaitytai naujai gauti veikalai.

Tad prašome visų menininkų dalyvauti.

Valdyba.

Pralobo Ir Subiednejo

Charles T. Moore, 4420 N. Paulina st., nuejės į valstijos advokato pagelbininko raštine, štai kokį dalyką pasakė: 1939 met., draugo patiriamas, įstojo į biznį, kuris jam labai sekėsi. Už kelių metų jis jau buvo vertas virš \$2,000,000. Jis turėjo net penkios vietose namų pirkimo, statymo ir pardavimo raštines.

Bet pastaruoju laiku, jis prarado savo turtą ir dar "pasiskolino" iš klijentų \$21,400. Tad nujaudamas, kad jam bausmė ateina, pats nuejo į valstijos advokato raštine ir pasakė esamą padėti.

Rep.

Puiki Dovana

Wm. Balsis užrašė "Vilni" savo broliui Antanui, kuris gyvena Kanadoje, kaip Kalėdų dovaną. Tai tikrai puiki ir giliai vertinga dovana.

Beje, A. Balsio dukte yra žymi šokikė. Ji šoka klasiškus ir lietuviškus šokius. Kanadiečiai tikrai didžiuojasi jos gabumais.

Wm. Balsis apart užrašymo broliui dovanos, aukavo "Vilniai" \$3.00.

Smagu, kad nepamiršta paremti darbininkiško laikraščio.

V.

LIŪDNOS BUS KALĖDOS

Leon Wist, jo žmona ir brolis William, Round Rock, Tex., važiavo sav savo tėvus, 5516 Kennore ave., Chicago, Ill. Jie visi tikėjosi linksmiai praleisti Kalėdų šventes. Bet atsitiko nelaimė. Ketvirtadienį jiems bevažiuojant įvyko nelaimė ir visi trys liko užmušti.

Vietoj linksmy Kalėdų Wist šeima turės liūdniausias.

STUDIO THEATRE

Van Buren & Michigan
Nuo 10:45 ryto iki Vidurnakt

Šiandien Prasidės
"THE GREAT GLINKA"

Gyvenimo Nuotykiškai Rusų Muzikos "Tėvo"

HELP WANTED—MALE

VYRAI

NORINTI BŪT PARDAVEJAIS ("SALESMENAI")
Padarykit \$30 - \$60 - iki \$90 jūsų luoslaiktu
PROGA ISTOTI ĮDIRBTOJE ORGANIZACIJOJE
Patyrimo arba automobilius Nereikia
SAUKIT
VICTory 3388
TARPE 9-los ir 11-los RYTO.

IVAIRUS SKELBIMAI

PRASOMĖ PRANESTI
Jei kas turite ar manote gauti laiku turėti flata rėndai 3-ju ar daugiau kambarių, malonėkite pranešti į Vilni, 3116 S. Halsted St.
Phone Victory 785 (11c18)

PASIRANDAVOJA
furniūtuotas kambarys prie vieno valkino. Galima vartoti ir virtuve. Adresas: 3019 S. Union Ave. 2nd floor rear. Masykites subatę nuo 8 ryto iki 2 popiet. (20)

Pajieškojimas

Pajieškama Frano Urbono ir Polina Kubiūlas. Jie paeina iš Kretingos valsčiaus, Blidukio sodos; paštas Kartėna.
Mes esame kaimynai. Aš paeini iš Reikiškio sodos. Jei ar kas žino apie juos malonėkite atsisaukti šiuo adresu:
Benis Butkus
628 West 103rd St., Chicago, Ill. (20222)

KALĖDOMS IR VISADOS

Pirkite su pasitikėjimu—pirkite ten kur tiksliausiai patenkintų pirkėjų perka

JOS. F. BUDRIK INC.

Lietuvių Didžiausieji Rakandų, Radio ir Aukšnieju Daiktų Krautuvių.
3241 S. HALSTED ST. Tel. CALUMET 7237

BUDRIKO KRAUTUVEJE visuomet turimi didžiausi pasirinkimo VISOKIŲ NAMAMS RAKANDŲ — Parlor Setų, Bedroom Setų, Dining room ir Suite Setų, Television Setų, Radijų, Refrigeratorių, Skalbiamųjų Mašinų, Pasyimų Mašinų, Automatiškųjų Skalbiųjų, Visokių Pecių, Virtuvės ir Šildytuvų, Karpetų, Klejonių, Elektrinių Dulkių Valytuvų, Naujų SPINET Pianų ir t.t.

BUDRIKO AUKŠNINIŲ DAIKTŲ SKYRULĖ rasite geriausias LIETUVIŠKAS RAKANDŲ, Radijų, Ziedų, Rankinių Laikrodėlių, Visokių Aukšnių ir Sidabro Bronzybių, Lietuviškių Virtuvės ir Šildytuvų, Karpetų, Klejonių, Elektrinių Dulkių Valytuvų, Naujų SPINET Pianų ir t.t.

Pranešimai iš Kitur

HAMTRAMCK, MICH.
L.L.D. 125-los kuopos prieš-metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 21 d., 11 val. ryto, Yemans svetainėje, 3014 Yemans.
Visi nariai būkite laiku, turėsime išrinkti kuopos valdybą 1948 metam ir aptarti kitus klausimus. Atsiveškit ir naujų narių.
Sekr.

Smarkus Juokdarys

—Aš tekėsiu tik už to barzdosiu — jis visados mane pavaišina KEN'S KLUBU.
Kenstavičiai
718 W. 31st St.
Victory 0840

Medicinos Doktorai

TELEFONAS YARDS 3146
DR. V. A. SIMKUS, GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
PRITAIKO AKINIUS
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4 vakarais 7-9 Pirmadienis tik 2 iki 4. Šventadienis 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787
NAMU TEL. — PROSPECT 1930

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl., Sered. Subot. vakarais tik pagal sutartį.

OFISO TEL.: VIRGINIA 0098
NAMU — BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos: 1-3 ir 6-9:30 P. M. Trečiadienis pagal sutartį.

PHONE: YARDS 5621
REIDŽIKIŲS — KENWOOD 8107

DR. BERTASH

756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valand.: 1-1 iki 3; ir 6:30 iki 8:30 P. M. Trečiadienį, nuo 1 iki 3 popiet.

Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3111

DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJU SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 yto iki 9 vakaro.

TELEFONAS YARDS 2248

DR. C. Z. VEZEL DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue (Arti 4th Street)

9 ryte iki 8 vak. Trečiadienį, susitarus.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.

TEL. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Krevivas Akis Ištato

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 S. HALSTED STREET (Kamp. 34th St.)

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Trečiadienį, nuo 10 iki 12 val. diena

Vietiniai Pranešimai

LIETUVIŲ KULTūros IR MENO RADIJO KLUBAS
Jūs žinote, kad radijo programų išlaikymas yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniam gyvenimui. Todėl prašome jus pasimokėti savo mokėjamų pasidėjus mokėti laiku, nes mums pinigai labai reikalingi.

Mokėstį suskile "Vilnius" adresu, pažymėjami Klubo vardą.
Prie kiekvienos progos bandykite gauti nauju nartu.
Neužmirškite, kad Kultūros ir Meno Klubas mūsų būna "Vilnius" svetainėje, 3116 S. Halsted St., kiekvieno mėnesio trečiadienį, 7:30 val. vakaro.
P. Mikulėnas, fin. rasti.

ROSELAND, ILL.

Puikų Judi iš Europos rodyš Amer. Liet. Fol. Klubas 9-4o vardo, sekmadienį, gruodžio 21 d., 4-4 val. popiet. Liet. Kult. Svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Janga su takais 50c. Kviečia Kombsija. (18c20)

LIETUVIŲ EK-MAINIERIŲ KLUBO prieš-metinis susirinkimas įvyks gruodžio (Dec.) 21 d., sekmadienį, 8 val. diena. G. Ukeičio svetainėje, 3438 S. Lituania Ave. Bus renkama valdyba sekantiem metam; taip pat ir kitų reikalių svarstymas. Nariai užsileis su duokėmis, malonėkite atėti užsimokėti, kad nesusipduotumėtė.
Klubo Valdyba. (18c20)

NAUJU METŲ BANKIETO RENGĖJAMS

LDS apsirietis ir LKM Choro Naujų Metų patikimui bankieto rengimo komiteto nariai būkite susirinkime, pirmadienio vakarą, gruodžio 22, Vilnius svetainėje. Kviečiamas ir gausinys vykių dalyvauti.
Nes'valduote. Susirinkimas prasidės 7:30 vakare. J. Montvilas.

1925 m., gruodžio 27 dieną užėjo toks baisus šaltis Chicagoje, kad nuo jo mirė net 25 asmenys.

NAUJŲ METŲ PATIKIMUI BANKIETAS

Rengia LKM Choras ir LDS 2-ras Apskritis

TREČIADIENI, GRUODŽIO 31 D.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 South Halsted Street

Pradžia 8-tą val. vak. -- Vakarienė — 10-tą val.

SKANI VAKARIENĖ ir šokiai prie geros orkestros

TAIPGI BUNAS GRAŽI PROGRAMA

Kviečia Komisija.